

БУКОВИНУ ВІДВІДАВ МИКОЛА АЗАРОВ

Прем'єр-міністр України Микола Азаров прибув до Чернівецької області, щоб за дорученням Президента України на місці ознайомитися з ходом ліквідації наслідків повені, що сталася на Буковині через сильні дощі. “Я хочу на місці розібратися, як область реагує на надзвичайну ситуацію. Одна справа читати доповідні, інша – побачити все на власні очі. Водночас я хочу особисто подивитися, що було зроблено після повені 2008 року, які висновки зробила місцева влада, і чому ситуація повторюється”, – заявив Микола Азаров. Прем'єр-міністр України повідомив, що його завданням під час перебування на постраждалих від повені територіях є оцінка ходу робіт, рівня координації дій між місцевою владою і Міністерством надзвичайних ситуацій, оцінка збитків, а також визначення необхідного обсягу допомоги області з боку держави. Найголовніше, підкреслив Микола Азаров, нарешті створити комплексну державну програму попередження таких руйнівних наслідків від стихійних лих.

“Треба взятися за справу так, щоб за 5-6 років взагалі усунути загрози таких руйнівних наслідків. Один раз взятися – і зробити назавжди надійний захист для людей, споруд, сільськогосподарських угідь”, – наголосив Глава Уряду. Микола Азаров під час робочої поїздки до Чернівецької області взяв участь в оперативній нараді штабу з ліквідації наслідків стихійного лиха в регіоні та відвідав постраждалі території.

Зокрема, під час оперативної наради в селі Маршинці Новоселицького району Прем'єр-мі-

ністр України Микола Азаров поспілкувався з жителями села, вислухав їх претензії до місцевої влади та прохання про допомогу. “Я особисто беру ваше село під опіку: буду цікавитися, як ідуть відновлювальні і захисні роботи, особисто контролюватиму будівництво мосту. Задана вашим господарствам шкода буде компенсована як годиться після документування збитків. Взагалі нам треба переходити на цивілізоване страхове відшкодування збитків, але ж я знаю, що наші люди живуть не так багато, щоб страхуватися, а крім того, значна частина вини за ситуацію, яка склалася, на владі, яка недбалістю і безвідповідальністю довела до таких наслідків”, – заявив Микола Азаров.

Також Микола Азаров пообіцяв, що до кінця поточного року буде розроблено єдину комплексну державну програму з попередження руйнівних ударів стихії, яка передбачатиме створення гідротехнічних споруд, захисної інфраструктури, відновлення лісів тощо. “Уже з першого погляду зрозуміло, що така програма коштуватиме не менше 10 млрд. гривень. Отже, зробити все одразу не вдасться. Проте ми визначимо найбільш критичні об'єкти і буквально зараз зосередимо на них ресурси. Доручаю Голові облдержадміністрації визначитися з такими об'єктами в Чернівецькій області та подати розрахунки щодо необхідної державної допомоги”, – зазначив Глава Уряду. Микола Азаров повідомив, що за результатами робочої поїздки на території, які зазнали руйнівного впливу стихії, він уже наступного тижня підпише відповідне доручення.

Прес-служба ОДА

АНДРІЙ КЛЮЄВ: РОБОТА З ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ СТИХІЇ ВЕДЕТЬСЯ НЕНАЛЕЖНИМ ЧИНОМ

Перший віце-прем'єр-міністр України Андрій Ключев жорстко розкритикував роботу з ліквідації наслідків стихії в Чернівецькій області. Про це він заявив 30 червня в Чернівцях під час наради оперативного штабу з ліквідації наслідків стихії в Чернівецькій області. Андрій Ключев зазначив, що напередодні оглянув всі проблемні території області. За його словами, огляд найбільш постраждалих територій засвідчив, що робота з ліквідації наслідків стихії практично не просувається. «Я побачив потьомкінські села. Мені здається, що в цьому залі людей більше, ніж працює на зруйнованих об'єктах. Якщо робота так проводитиметься і надалі, то я до кожного доберуся», - заявив Перший віце-прем'єр-міністр.

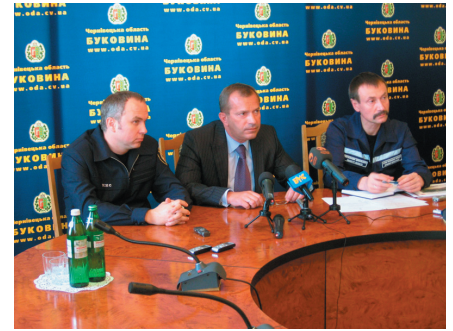
За безвідповідальність та значні недоліки в організації роботи з ліквідації наслідків стихії в Чернівецькій області ряд місцевих керівників та один керівник центрального органу влади отримали догани.

Андрій Ключев повідомив, що більшість об'єктів уже підключено до енергоживлення, на даний момент залишилися знеструмленими лише 29 будинків. Внаслідок чергової зливи в області відключено від газу ще 795 абонентів. Станом на 30 червня виведено з ладу 12 мостів. Перший віце-прем'єр-міністр розпоря-

дився якнайшвидше відновити газопостачання. Всі мости та дороги, за його словами, повинні бути відремонтовані до 1 жовтня. Андрій Ключев також зазначив необхідність прискорити роботу з мінімізації наслідків зсуву в місті Чернівці. Він повідомив, що на ці роботи виділено 3 млн. гривень. За його словами, серйозна увага приділятиметься вирубці лісів: найближчим часом будуть проведені перевірки всіх підприємств, які займаються вирубкою лісів.

Звертаючись до учасників наради, Перший віце-прем'єр-міністр заявив: «Ви повинні залучати будь-які засоби, які є в вашому розпорядженні, але доручення Урядової комісії з ліквідації наслідків стихійного лиха та Уряду повинні виконуватися. Область завжди повинна бути готова до подібних ситуацій».

Андрій Ключев запевнив, що постраждале населення отримає грошову компенсацію від держави вчасно і в повному обсязі.

НЕСТОР ШУФРИЧ ПРОДОВЖУЄ ПРАЦЮВАТИ НА БУКОВИНІ

Міністр МНС Нестор Шуфрич, котрий у зв'язку з ліквідацією наслідків стихійного лиха вже протягом доволі тривалого часу перебуває у Чернівцях, проінформував засоби масової інформації щодо ходу ліквідації наслідків повені. За словами міністра, станом на ранок 2 липня, електропостачання відновлене у всіх населених пунктах, постраждалих від стихії, крім кількох абонентів, які знаходяться у важкодоступних місцях. Зв'язок відновлено по всій

області за виключенням однієї станції. Міністр запевнив, що роботи по відновленню зв'язку будуть завершені протягом наступного тижня. Нестор Шуфрич повідомив, що в області працює 25 спеціалізованих цистерн, які забезпечують населення питною водою з розрахунку 2,5 літри та технічною водою – 21 літр на особу. Також забезпечено підвіз бутильованої питної води, - зазначив міністр.

Складніша ситуація, за словами міністра МНС із відновленням пошкоджених газопроводів. «Проблемною залишається ситуація у місті Чернівці – а саме, серйозно ушкоджені газопроводи по вулицях А.Барбюса та Хотинській.

ПОСЛАМ 20 КРАЇН ПРЕЗЕНТУВАЛИ БУКОВИНУ

19-21 травня 2010 року у Чернівецькій області перебувала делегація глав 20 іноземних дипломатичних представництв, акредитованих в Україні та представники МЗС України, Генеральної дирекції Київської міської ради з обслуговування іноземних представництв. Метою зазначеного візиту було ознайомлення з туристичним, інвестиційним та культурним потенціалом Чернівецької області.

У рамках візиту відбулася зустріч делегації іноземних дипломатичних представництв з керівництвом області та мультимедійна презентація Чернівецької області. Також організовано зустріч з керівництвом Чернівецького національного університету та оглядова екскурсія університету, огляд центру розваг «Панорама-Чернівці». Презентовано культурний потенціал області: для гостей виступили самодіяльний народний ансамбль танцю «Черемшина» та фольклорний ансамбль «Дивосвіт». Гості із за-

під час зустрічі першого заступника голови ОДА Георгія Галіца з Литовським Послом

хопленням сприйняли виступи народних колективів.

Наступного дня була передбачена екскурсія по Державному історико-архітектурному заповіднику «Хотинська фортеця», екскурсія до м. Кам'янець-Подільський. А в останній день перебування делегація відвідала школу в селі Горбово, Свято-Вознесенський чоловічий монастир в Банченах та сирітський притулок. *Прес-служба ОДА*

Уряди країн Єврорегіону «Верхній Прут» підтримають проекти, започатковані цього року Єврокомісією

Таку пропозицію висловив під час виступу на засіданні Єврорегіону «Верхній Прут» у Сучаві (Румунія) Міністр Кабінету Міністрів України Анатолій Толстоухов. За його словами, для ефективної взаємодії у сфері регіонального розвитку Урядом України була ініційована Угода про співробітництво між Мінрегіонбудом України та Міністерством регіонального розвитку та туризму Румунії. Очікується підготовка аналогічного документу з Республікою Молдова.

Звітуючи за рік роботи напередодні 10-річчя створення Єврорегіону, голова Чернівецької обласної державної адміністрації Михайло Па-

пів відзначив, що «вперше за весь цей період засідання Ради відбувається за участі високопосадових представників наших урядів». У своєму звіті Михайло Папів підкреслив, що пріоритети Єврорегіону «відповідають завданням розвитку добросусідства, а також базовим засадам регіональної, транспортної, екологічної, безпекової та інших ключових сфер політики Євросоюзу». *Прес-служба ОДА*

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВИ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

ГАЛИЦЬ Георгій Костянтинівч, перший заступник голови Чернівецької обласної державної адміністрації

Народився у с. Турятка Глибоцького району Чернівецької області.

Має 2 вищі освіти - журналістика та правознавство. Заслужений працівник сфери послуг України (2009 р.). Депутат Чернівецької обласної ради (1990-1998 р.р.), депутат Чернівецької міської ради (1990-1994 р.р.)

Трудову діяльність у ролі державного службовця розпочав 1991 року на посаді керівника

прес-центру облвиконкому. Тоді ж був Представником Президента України в Чернівецькій області.

Згодом займав різні посади: заступник керівника секретаріату Чернівецької ОДА, заступник голови Чернівецької обласної ради. Крім того, працював у РНБО України та займав високий пост заступника Міністра праці та соціальної політики України.

3 квітня 2010 – Перший заступник голови Чернівецької обласної державної адміністрації

ФЕДОРОВИЧ Франц Карлович, заступник голови Чернівецької обласної державної адміністрації

Народився у с. Бобівці Сторожинецького району. Має 3 вищі освіти – викладач образотворчого мистецтва, магістр державного управління, спеціаліст з обліку і аудиту.

Пройшов усі посадові шаблі на підприємствах Чернівців - від комплектувальника меблів до директора. 2001 року був призначений на посаду заступника голови Чернівецької ОДА. З квітня 2010 р. знов займає посаду заступника голови Чернівецької обласної державної адміністрації.

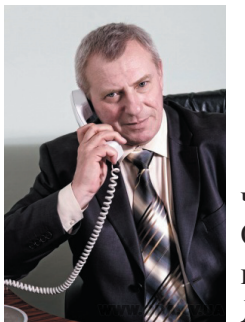
ГАЙНИЧЕРУ Михайло Іванович, заступник голови Чернівецької обласної державної адміністрації

Народився у с. Волока Глибоцького району. Кандидат технічних наук (1980р.), старший науковий співробітник.

Трудову діяльність на те-

ренах державного управління розпочав 1991 року на посаді заступника голови Чернівецького облвиконкому. Був керівником торгівельно-економічної місії у складі Посольства України в Румунії.

3 квітня 2010 р. – заступник голови Чернівецької обласної державної адміністрації .

БУРЛАКА Василь Михайлович, заступник голови – керівник апарату Чернівецької обласної державної адміністрації

Народився у селі Ломачинці Сокирянського району. Освіта – вища. За спеціальністю – інженер-будівельник. Депутат Чернівецької обласної ради XVIII скликання.

Розпочав державну службу на посаді за-

ступника голови Сокирянської районної державної адміністрації. Згодом займав різні посади в Чернівецькій обласній державній адміністрації.

3 квітня 2010 року – Заступник голови – керівник апарату Чернівецької обласної державної адміністрації.

Василь БУРЛАКА,

*заступник голови – керівник апарату
Чернівецької обласної державної
адміністрації*

ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Різноманітні рейтинги та індекси є тими показниками, за якими міжнародна спільнота сприймає та оцінює Україну. На жаль у більшості рейтингів наша держава посідає далеко не перші місця. Зокрема, за показником якості державних інституцій наша держава на 120 місці серед 133-ох країн, а за індикаторами державного управління Світового Банку посідає 143 місце з 212 країн. Звичайно ж, цю ситуацію необхідно негайно виправляти.

Причин такої низької конкурентоспроможності України чимало. Однак, серед сотні інших я б виділив непорядкованість системи та структури органів виконавчої влади. А це призводить до недостатньої якості надання державних послуг, незахищеності державної служби від політичного впливу, низької ефективності управління персоналом та недостатньої інституційної спроможності державної служби та органів державної влади загалом.

Ще 2006 року програмою SIGMA було проведено оцінку державного управління та державної служби України. Були виявлені та озвучені наступні проблеми:

- недостатній професіоналізм державної служби
- сфера компетенції державної служби нечітка, що створює плутанину та правову невизначеність
- не гарантовані однорідні стандарти прийняття на службу
- схема посадових окладів має недоліки, створює внутрішню несправедливість і допускає довільність у визначенні посадових окладів окремих працівників
- неточне визначення прав і обов'язків державних службовців
- слабка дисциплінарна відповідальність
- недосконала система підготовки та

управління кадрами

- застарілий Закон “Про державну службу”

Вже минуло кілька років, але на превеликий жаль більшість з цих проблем залишилося. До того ж, слід зазначити, що ці проблеми актуальні як для центрального, так і місцевого рівня.

Неабиякий негативний вплив на ефективність державної служби має надмірна плинність кадрів. Саме вона заважає стати державній службі насправді професійною. Минулого року показник плинності кадрів дещо зменшився і склав 10,5%. Однак, це пов'язано зовсім не зі стабілізацією ситуації, а навпаки з кризовими явищами в економіці, зростанням безробіття в країні. Люди не звільнялися з державної служби лише тому, що їм не було куди подітися. Лишень економіка почне зростати, ситуація з плинністю кадрів знов погіршиться. Пов'язано це звичайно ж із низьким рівнем заробітних плат державних службовців. Зарплати у сфері державної служби значно поступаються заробіткам громадян у приватному секторі. Це призводить до низької конкурентоспроможності державної служби на ринку праці.

Наслідком непорядкованості системи державного управління є невпинне зростання кількості центральних органів виконавчої вла-

ди, дублювання функцій різними органами, існування вбудованого інституційного конфлікту інтересів, що призводить до розростання корупції, перевантаженості міністерств невластивими їм адміністративно-технічними функціями та їх низької здатності до вироблення політики у відповідній сфері. У зв'язку з цим щорічно зростає й кількість державних службовців.

Реформуючи систему державної служби та впроваджуючи у ній європейські стандарти, не слід забувати й про удосконалення системи підготовки державних службовців. Необхідно розробити нові навчальні програми, котрі будуть орієнтуватися на нову класифікацію посад та будуть спрямовані на забезпечення кар'єрного росту державного службовця. Це стане певним стимулом для державного службовця, який стане зацікавлений у власній кваліфікації та зменшить плинність кадрів. Потрібно посилити мотивацію державних службовців до навчання та підвищення кваліфікації зв'язком між результатами навчання та оцінкою, оплатою праці. Профілі компетенції мають стати основою вивчення навчальних потреб. Система професійного навчання державних службовців має носити випереджальний характер щодо поставлених завдань соціально-економічного розвитку країни та формувати національну еліту професіоналів у галузі державного управління. Потребують змін навчальні програми, перелік спеціальностей та спеціалізацій, виходячи з нової класифікації посад та профілів компетенції.

Ще одним надважливим питанням на шляху вдосконалення інституту державної служби України є врегулювання конфлікту інтересів та запобігання корупції. Саме конфлікт приватних

інтересів державного службовця з його професійними призводить до виникнення такого негативного явища як корупція. Проблема й у тому, що до корупційних стосунків втягнуто більшість громадян України, які вважають її виправданою у разі вирішення важливої справи.

Змінити ситуацію на краще у сфері надання державних послуг покликана реформа, правовою та організаційною рамкою проведення якої має стати «Програма реформування державного управління та державної служби на 2001-2015 роки». Трьома основними цілями Програми є: модернізація державного управління, модернізація державної служби, електронне врядування як інструмент для реалізації перших двох цілей. Без рішучої модернізації механізму країни, без кардинальних болісних і вкрай непопулярних, та конче необхідних реформ Україна не посяде у світі те місце, яке повинна займати. Критерієм успішності впровадження реформ має вважатися покращення місця України у світових рейтингах та таблицях індексів.

Надзвичайно важливу роль у цьому процесі покладено на керівників місцевого рівня, які мають стати агентами змін у своїх регіонах. Саме на них покладено тягар розбудови інституційної спроможності місцевих державних адміністрацій, провадження стандартів та процедур ЄС на місцевому рівні, зокрема через використання інструментів інституційної розбудови ЄС (Twinning, TAIEХ). Саме новопризначені місцеві керівники мають зорієнтувати надання державних послуг на кінцевого споживача, запровадити корпоративну культуру та забезпечити розвиток персоналу, зрештою стати лідерами в процесі впровадження реформ.

СТАТИСТИКА, ФАКТИ, ПОДІЇ

23 ЧЕРВНЯ – ДЕНЬ ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ!

З цієї нагоди в обласній державній адміністрації відбулися урочистості. Державних службовців з професійним святом привітали високопосадовці краю. Вітаючи працівників державної служби з професійним святом перший заступник голови обласної державної адміністрації Георгій Галиць зазначив: «Специфіка державної служби полягає у постійному контакті з людьми. Насправді – він такий

самий слуга суспільства, як і листоноша, вчитель, лікар». Разом з побажаннями Георгій Галиць за багаторічну сумлінну працю в органах державної виконавчої влади нагородив почесними грамотами і цінними подарунками багатьох присутніх.

Прес-служба ОДА

Ігор ШКРОБАНЕЦЬ,

*начальник головного управління
охорони здоров'я Чернівецької
обласної державної адміністрації*

МЕДИЦИНА НА БУКОВИНІ: ОНОВЛЕННЯ БУДУТЬ!

Чернівецька бригада «швидкої допомоги» брала участь у Міжнародному медичному конкурсі в Тернополі. Конкурс конкурсом, але людину вдалося врятувати... Чоловіка вкусила бджола, відбувся анафілактичний шок. Наша бригада не розгубилася і в сусідній області, надала допомогу. Завдяки чернівецьким медикам тернопільчанин залишився живим.

До дня медика Ігор ШКРОБАНЕЦЬ, начальник головного управління охорони здоров'я розповів про нинішній стан медичної галузі на Буковині.

Сімейний лікар – зменшення хвороб

– Нині на заміну дільничним лікарям приходить сімейна медицина. Чи набуває вона популярності і як розвивається в нашому суспільстві?

– Сімейна медицина стає основною ланкою організації медичної допомоги. Вона повинна бути найпоширенішою і найдоступнішою. Раніше цю нішу займали дільничні терапевти та педіатри. Сьогодні можна говорити про інститут сімейних лікарів, доступних для сімей. Лікар повинен знати хвороби усіх членів родини, тобто «вести» усю сім'ю. Це ідеальна модель медицини. Якісна сімейна медична допомога позбавляє додаткових витрат і дозволяє мати меншу кількість високозатратних лікувальних закладів. Тому ми розвиваємо сімейну медицину.

Можливо, поки що немає того ефекту, який мала би давати сімейна медицина, проте республіканський спеціаліст з сімейної медицини на одній з нарад в МОЗ доповів, що у Чернівецькій області показники захворюваності зменшуються пропорційно до розвитку сімейної медицини. Тобто науково обґрунтований її позитивний вплив на здоров'я населення.

Вік інфаркту – 40 – 50 років

– У зв'язку зі збільшенням захворювань серця надзвичайно актуальною стала ендovasкулярна кардіологія. Яка ситуація на Буковині?

– Проблеми, пов'язані з погіршенням прохідності судин серця, призводять до ураження ділянок серцевого м'язу інфарктом. Від розміру постраждалої ділянки серця визначають важкість інфаркту. Отже, ендovasкулярна кардіологія спрямована на те, щоб визначати за допомогою спеціального обладнання прохідність серця, та у разі непрохідності відновити її за допомогою маленьких інженерних конструкцій, які відновлюють прохідність. У світі це операція невідкладної допомоги.

А в Україні лише кілька центрів, які займаються такою кардіологією. Чернівці прикріплені до Львова та Києва. Але людину в передінфарктному стані неможливо доставити туди. Тому наші хворі отримують допомогу вже після перенесеного інфаркту, аби попередити інші хвороби. А якщо така клініка з'явиться у нас в області, це дозволить врятувати не одне життя. Адже причина смерті від хвороб серця та судин серця перша за летальністю серед чоловіків працездатного віку в Чернівецькій об-

ласті і на Україні загалом. Група ризику – переважно чоловіки від 40 до 50 років.

Тому сподіваюся, що до кінця цього року ендovasкулярна кардіологія з'явиться і у нас.

Новий протитуберкульозний диспансер

– Вже досить давно ведуться розмови про перенесення протитуберкульозного диспансеру за межі міста. Які прогнози на майбутнє?

– Як люди, що займаються організацією охорони здоров'я, ми розуміємо, що центр міста – це не місце для протитуберкульозного диспансеру. Адже людині, яка кілька місяців перебуває на лікуванні, потрібна територія для прогулянок, зелені засадження, територія для комфортного проживання. З іншого боку, медики, які лікують «важких» хворих, постійно ризикують інфікуватися. Їм також необхідні належні комфортні умови праці.

Ремонт старих приміщень, де десятки років розташовувався диспансер, достатньо затратний і малоефективний. Це неправильний економічний підхід. Крім того, історичний центр одного з найгарніших міст України – не місце для масового розміщення таких корпусів.

Ми почали роботу 3 роки тому, знайшовши підтримку у міського голови, в обласній раді, обласній державній адміністрації. Півроку шукали земельну ділянку. Нам пішла на зустріч академія аграрних наук України. Саме вона і передала нам 24 га землі для побудови медичного містечка і пульмофтізіатричного центру на околиці Чернівців у Садгорі.

Патологія легень нині значно ширша, ніж тільки туберкульоз. Тому має бути сучасний центр із сучасним обладнанням для запобігання цих хвороб.

Зараз проектні роботи на початковому етапі, відпрацьовуємо механізми фінансування.

Пологи – свято народження

– Якими новинками пишаєтеся?

За останні роки на Буковині перебудовано пологоводопоміжну систему за новітніми технологіями. Колись родичі стояли під вікнами в очікуванні народження малюка. Тепер до по-

роділлі можуть прийти усі близькі. У нас проводяться так звані партнерські пологи. Тепер жінка народжує і, не виходячи з палати, може бути з дитиною, маючи всі побутові умови поруч.

Нині в кожному районі є таке сучасне пологове відділення.

Нещодавно я був в Ізраїлі і там, виявляється, такі ж технології.

Маємо ряд досягнень. Наприклад, Центр неврології і реабілітації дітей з ураженням нервової системи, низка амбулаторій загальної практики сімейної медицини тощо.

– Яке майбутнє у медицині? Чи буде в Україні страхова медицина?

Напевне, в усіх країнах світу людина платить за отримання медичної допомоги. У вигляді податків, чи страхових внесків або у вигляді безпосередньої оплати в клініку чи лікарю. У той же час суспільство повинне бути гуманним. Буде це страхова медицина, чи податок, чи безпосередня оплата, але все ж таки буде. Звичайно, повинна існувати інституція захисту малозабезпечених, пенсіонерів, дітей, інституція захисту від соціально небезпечних хвороб.

– Приватні клініки підпорядковуються головному управлінню охорони здоров'я?

Не підпорядковуються так само, як і не підпорядковуються аптечна мережа. Але я захожую наявність приватних клінік. Наявні клініки не роблять погоди в медичній галузі. Адже вони охоплюють найприбутковіші вузькі напрямки медицини. У них достатньо обмежений вид послуг – стоматологія, офтальмологія, гінекологія, косметологія, частково травматологія, лабораторна справа. Велика кількість напрямків, де навіть немає конкуренції з державною медициною. Вважаю, що мають бути лікувальні установи різних форм власності. Але зараз вони не складають нам конкуренції, тому що люди не готові платити.

День медика вже минув, однак згадуючи про нього бажаю всім медикам людського і професійного щастя. Адже тільки щаслива людина може подарувати зцілення іншому. Тільки щаслива людина може лікувати і бути від цього щасливою.

Василь КОЗАК,

голова Сокирянської районної державної адміністрації, депутат районної ради

ТЕРИТОРІЯ РАЙОНУ МАЄ ПРАЦЮВАТИ НА КОРИСТЬ ГРОМАДИ

Сокирянський район завдяки географічному розташуванню має свої особливості. По-перше, майже третина його території омивається водами однієї з найчистіших річок Європи – Дністром (у т.ч., 70км – це берег глибоководного водосховища), а ще третина – це кордон із Молдовою. По-друге, це – найпівденніша частина Чернівецької області. За останні 15 років у зв'язку з розпадом Союзу та встановленням кордонів і митниць між колишніми братніми республіками район навіть не має залізничного сполучення із центром України та й із сусідніми областями. Зате цей край славиться інтенсивними плодовими садами, площі яких щороку розширюються, й тим, що останнім часом на Сокирянщині споруджуються сучасні фруктосховища – на рівні євростандартів. Та найсуттєвіша особливість району в тому, що саме тут за минулі десятиріччя споруджено потужні об'єкти Дністровського комплексу гідроспоруд: вже діючі ГЕС-1 та ГЕС-2, а також унікальна Дністровська гідроакмулююча станція, перший агрегат якої торік запущено в роботу.

Саме ця обставина – наявність на території району гідроспоруд та міста Новодністровськ, яке з'явилося на карті майже 40 літ тому, породжує особливу специфіку як використання земель, так і взаємостосунків громад. Адже у зв'язку з відходом немалих площ під Дністровське водосховище та під основні й допоміжні об'єкти гідростанцій залишились у програті наддністрянські населені пункти, зокрема, села Ожеве, Василівка, Волошкове, Ломачинці (а колишнє мальовниче Молодове взагалі зникло назавжди – його мешканців, як і частину жителів Непоротового, Корманя під час підготовки зони затоплення під водосховище свого часу переселили на інші території).

З роками усі, здавалося, змирилися із тими переминами, які з волі керівництва колишнього СРСР десятки років тому почалися й утвердились на Сокирянщині. Ні до кого ніби й не мають претензій громадяни тих сіл, від яких відійшли під гесівські споруди рілля, ліси та невіддядя. Що поробиш?

Попереселяли з насиджених місць, урізали поля і пасовища, дороги сільські експлуатуються будівельниками ГАЕС для регулярних виробничих перевезень. Люди старшого віку із наддністрянських сіл (колишні колгоспники) змирилися навіть з тим, що їхні земельні частки (пай) майже вдвічі менші, ніж в інших селах району – бо ж під основну будову та інші численні споруди в різні часи було передано цілі урочища. А далі – більше... Молоде місто використовує, скажімо, пляж над водосховищем – як власний об'єкт, хоч берег є територією Ожівської громади, тож за ці землі міська рада мала би сплачувати орендну плату. На таких же «пташиних правах» новодністровці користуються й чималою площею під дитячим табором відпочинку «Лісова казка» – він споруджений теж на землях села Ожеве, а також іншими земельними ділянками (у т.ч. – для сміттєзвалища). На жаль, неодноразові прохання та офіційні звернення сільради до Новодністровської влади щодо врегулювання цих важливих пи-

тань досі не увінчались результатами. А от свої інтереси представники громади цього містечка відстоюють, не оглядаючись на правомірність дій (акції непокори, розміщення непідтвердженої інформації про так звані утиски в засобах масової інформації і т.д.)

Прикро, але за останні місяці стосунки між сусідніми населеними пунктами наддністрянської зони дружелюбними не назвеш. Камінь спотикання у тому, що керівництво ВАТ «Укргідроенерго» заявило про наміри перереєструвати Дністровську ГАЕС згідно із законодавством за місцем її розташування – тобто у селі Василівка, на землях якого споруджено цей стратегічно важливий об'єкт (тут після пуску в дію першого агрегату станції знаходиться й офіс управлінського апарату гідроакumuлюючої станції).

Така новина вкрай стривожила Ново-дністровську міську раду. Бо в результаті перереєстрації об'єкту відійде і певна частина податків, які ГАЕС надалі сплачуватиме Василівській сільраді, а це дещо надщербить бюджет міста (тут, до речі, проживає всього 10 тисяч населення, частина якого лише прописана, а фактично проживає і працює в інших краях). Отож так званий актив міста розкрутив хвилю обурення місцевої громади проти тих, хто ініціював перереєстрацію і хто прагне хоч децимлю справедливості повернути сільському населенню, яке значною мірою залишилося в накладі через «будову століття» на своїх територіях.

У місті (яке сім років тому набуло статусу міста обласного значення, а отже має роздутий управлінський апарат, немалі надходження на розвиток соціально-побутової сфери, але раціонально їх не використовує) були і мітинги, і позачергові сесії та виконкоми, були звернення у високі інстанції і навіть погрози (акціями непокори) з тією метою, щоб відвоювати свої фінансові вигоди. І тільки після аргументованих роз'яснень (у т.ч. в пресі) незворотності намірів правління ВАТ «Укргідроенерго» та законності дій щодо перереєстрації ГАЕС за місцем її розташування недобросусідські пристрасті дещо вщухли. І то добре. Бо, як відомо, на території одного району, який би в кого статус не

був, треба співпрацювати і всі питання вирішувати у взаєморозумінні, з баченням перспективи, спільної вигоди. Не повинно бути так, що місто, яке виросло на землях селян, купається в грошах, його керівництво користується дорогими авто й іншими благами, а селяни – нібито люди другого сорту...

Хотів би наголосити, що саме завдяки взаєморозумінню із головою правління ВАТ «Укргідроенерго», Героєм України, мудрим чоловіком Семеном Ізрайлевичем Поташником в нашому Сокирянському районі за останні два роки добудовано прекрасну сучасну п'ятиповерхову лікарню, у яку нині вже перебираються відділення зі старих декількох приміщень. Сподіваємось і відповідне обладнання сюди отримати, щоб лікувальний заклад відповідав вимогам часу. Віряться, що буде й надалі ділова співпраця з керівництвом будови, і це дозволить (знову ж таки – за отримані дольові кошти на розвиток соціальної сфери від спорудження Дністровської гідроакumuлюючої станції) добудувати в райцентрі Сокиряни Будинок культури, який залишився із довгобудів минулого десятиріччя. Об'єкт потрібен району, тож у цьому питанні сподіваємось також і на підтримку Уряду.

Місцеві можливості також намагаємось розвивати і використовувати всесторонньо, з баченням перспективи. Це, зокрема, інвестування сільськогосподарського виробництва – з тим, щоб використовувався кожен гектар орної землі. Зокрема, традиційною галуззю для Сокирянщини є садівництво. Так, за останні два роки наш край займає провідне місце в Україні за темпами розширення площ інтенсивних садів (яблуня, груша, слива) та по спорудженню сучасних фруктовосховищ. Саме в Сокирянах працює регіональна садівнича корпорація «Дністер», яка допомагає агроформуванням та індивідуальним власникам грамотно розвивати галузь і мати відповідні прибутки.

А ще неоціненне багатство нашого краю – рекреаційні землі. Адже над Дністровським водосховищем, глибина якого сягає 45 метрів, чудові ландшафтні краєвиди (лівий берег – це Хмельниччина, Вінниччи-

на), височіє над водою древній Галицький скельний монастир, який за останні роки відбудований, облаштований (не без допомоги влади). Тут – дзвінке повітря, чудові місця для відпочинку, рибалки, для збагачення гарним настроєм. Із залученням інвестицій у цих неповторно красивих місцях прагнемо розвивати туристичний та оздоровчо-розважальний напрямки діяльності (робота за останні роки проводиться і є напрацювання на перспективу). Спільно з місцевими радами, фахівцями цього профілю працюємо над відповідними програмами, пропонуємо, запрошуємо, налагоджуємо співпрацю з тими, хто має досвід, бажання і можливості будувати, облаштовувати, результативно працювати, з користю для наших територій і для місцевих жителів. Адже нові об'єкти – це і робочі місця, і заробітки, і вирішення багатьох соціально-побутових питань. Це – європейські підходи до розвитку територій.

Зрозуміло, що представницька та виконавча влада Сокирянського району постійно працює над вирішенням й інших проблем та завдань у важливих напрямках діяльності. Зокрема, за останні два роки (не зважаючи на кризу в країні) у населених пунктах зроблено досить багато щодо виконання Програми енергозбереження та поліпшення умов роботи закладів бюджетної сфери. Так, в більшості освітніх закладів району замінено старі вікна на надійні склопакети, у багатьох приміщеннях здійснено ремонт, добудовано гарну двоповерхову школу в селі Білоусівка, де дружно проживають українці і росіяни (із колись переселених в ці краї старообрядців). Цього та наступного року роботи в цьому напрямку будуть продовжені.

Якщо в окремих регіонах країни ще тільки починають відновлювати сільську медицину та поліпшувати умови для медиків, то в нашому районі така робота триває вже кілька років: більше половини сільських ФАПів, амбулаторій та дільничні лікарні капітально відремонтовані, по-сучасному обладнані всім необхідним. Ці питання й надалі будуть перебувати в полі зору влади. А в райцентрі для молодих лікарів (дефіцитного профілю) за рішенням сесії районної ради навіть надаються квартири – тільки би йшли працювати в сільський район. Тим більше – і лікарня в нас нова (такої в усій області немає).

Щоб усі питання вирішувались в районі, як мовиться, на рівні вимог часу, територіальні громади Сокирянщини долучаються до Міжнародних проектів Євро інтеграції, що й дає додаткові кошти на розв'язання нагальних, важливих завдань. За це я щиро вдячний багатьом сільських головам, колегам по роботі у районній раді та в райдержадміністрації, де недавно мені довірено посаду голови РДА, і всім, хто не боїться труднощів, відповідальності, а сміливо долає перешкоди, гуртує навколо цікавих ідей і напрацювань одностудців, хто вміє і хоче працювати так, як і належить на старті третього тисячоліття. Беручи участь у різних проектах соціального розвитку, мої колеги з територіальної громади району бувають в різних країнах, спілкуються із цікавими, мудрими людьми в багатьох регіонах, вишукуючи все корисне для запровадження на рідних теренах. Вірю, що і з новодністровцями у нас все наладиться, буде злагода і співпраця. Бо це потрібно кожній громаді. Спільно можна і треба справитись з усіма завданнями, яких у нас непочатий край.

ДОВІДКА

Василь Козак 1959 року народження, економіст за фахом, будівничий – за покликанням. Трудовий шлях починав економістом радгоспу в рідному селі Романківці Сокирянського району.

У 30 років йому вже було довірено керівництво радгоспом села Грубна (жителі росіяни - старообрядницької віри). На посаду голови Сокирянської райдержад-

міністрації призначений вдруге. Із 2006-го по березень 2010 працював головою Сокирянської районної ради, у якій постійно мав підтримку переважної більшості депутатів.

Одружений, має дорослих сина і доньку. Кредо: працює з тими, хто в роботі горить, хто хоче щось добре залишити після себе для людей.

Микола ЯРМИСТИЙ,

*директор Чернівецького регіонального
Центру підготовки та підвищення
кваліфікації працівників органів державної влади,
органів місцевого самоврядування, державних
підприємств, установ та організацій*

НАПРЯМКИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

Ефективне функціонування держави можливе за умов структурованої, упорядкованої та дієвої системи органів державної влади. З метою модернізації системи державного управління та державної служби Президент України у своєму дорученні від 30.04.2010 № 1-1/806 поставив завдання Прем'єр-міністрові України, Міністрові юстиції України, Міністрові регіональної політики та будівництва України та Начальникові Головного управління державної служби України розробити та затвердити до 01.08.2010 План заходів щодо реформи державної адміністрації.

Сьогодні розпрацьований та обговорюється проект Державної цільової програми реформування державного управління та державної служби на 2011 – 2015 роки, передбачивши її фінансування при формуванні проекту Державного бюджету України на 2011 та наступні роки. Цільова програма передбачає впровадження трьох основних напрямків. Перший з них це реформування державної адміністрації та розбудова самоврядних професійних асоціацій.

Одним із завдань сьогодні стоїть реформування центральних та місцевих органів виконавчої влади. Система органів виконавчої влади є неупорядкованою через відсутність принципів її побудови, заплутаний механізм підпорядкування та звітності. Наслідком цього є дублювання функцій різними органами, існування вбудованого інституційного конфлікту інтересів, що призводить до розростання корупції, перевантаженості міністерств невластивими їм адміністративно-технічними функціями та їх низької здатності до вироблення політики у відповідній сфері.

Водночас за умов фінансово-економічної кризи виникає нагальна необхідність

значного скорочення бюджетних видатків на утримання державних органів. Нова пропонується система повністю відповідає європейським принципам, стандартам та традиціям демократичного урядування, спрямована на керованість та урегульованість згідно з пріоритетами Порядку денного Асоціації з ЄС, долучення України до єдиного європейського адміністративного простору.

Нинішня система центральних органів виконавчої влади включає всього 111 органів з різноманітними назвами. Серед них: 20 міністерств, 65 ЦОВВ, 46 урядових органів та 4 конституційних органа. Пропонується упорядкувати систему центральних органів виконавчої влади через її реконструкцію і приведення до трирівневої схеми:

- 1 рівень: Кабінет Міністрів України;
- 2 рівень: Міністерства України; Національні комісії з регулювання;
- 3 рівень: Державні служби, Державні інспекції та Державні агентства.

Пропонується обмежити кількість найменувань, що використовуються для позначення типів органів у системі виконавчої влади. Встановити для кожного з них співвідношен-

ня функцій (як не продукуючий конфлікт інтересів), визначивши єдине для такого типу органів найменування:

- Міністерство: функції з формування державної політики і функції з нормативно-правового регулювання;

- Державна служба: функції з надання державних послуг і контрольно-наглядові функції;

- Державна інспекція: контрольно-наглядові функції (у сферах, де відсутні державні полуги);

- Державне агентство: функції з управління майном і функції з надання бюджетних послуг населенню і юридичним особам;

- Національні комісії з регулювання: функції зі встановлення регульованих цін і тарифів на окремі види послуг і товарів.

Реформування місцевих органів виконавчої влади передбачає скорочення на 30% місцевих державних адміністрацій на районному рівні, делегування 25% наглядово-контролюючих функцій самоврядним професійним організаціям та укрупнення сільських районів у межах області.

Реформування системи державного управління та державної служби передбачає широке залучення громадських організацій. З цією метою необхідно врегулювати правовий статус інституційної спроможності самоврядних професійних асоціацій. Зокрема: введення в дію Закону України «Про самоврядні професійні асоціації» та початок діяльності самоврядних професійних асоціацій з делегованими державними функціями.

Важливим напрямком проведення реформи є побудова системи державної служби в Україні на засадах функціонального управління. Побудова системи функціонального управління державною службою передбачає введення в дію нових класифікацій посад та системи оплати праці державних службовців, внесення змін до методики оцінки професійних компетенцій кандидатів на посади державних службовців та цілий ряд інших нововведень, які сприятимуть розвитку державної служби.

Побудова системи державної служби передбачає забезпечення професійного рівня

кадрового потенціалу органів влади шляхом перепідготовки та підвищення кваліфікації. Зокрема модернізація системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування націлена на формування загальнодержавної мережі підвищення кваліфікації та професійного оцінювання державних службовців шляхом виділення Інституту підвищення кваліфікації керівних кадрів Національної академії державного управління при президенті України в окрему юридичну особу і утворення на його базі Національного центру оцінювання та розвитку персоналу державної служби при Кабінеті Міністрів України, а також переведення регіональних ЦППК у державну власність з їх реорганізацією у державні регіональні центри оцінювання та розвитку персоналу державної служби.

Подібна модернізація необхідна і для вищого корпусу державної служби. Це стосується питань ротації вищого управлінського корпусу, оцінки професійних компетенцій кандидатів на посади вищого корпусу, створення Центру оцінювання психологічних якостей вищого корпусу державної служби.

Актуальним питанням залишається профілактика та запобігання корупційних діянь. Для ефективної побудови системи управління конфліктом інтересів та запобігання корупції на державній службі державною цільовою програмою передбачено прийняття нормативно-правових актів, необхідних для впровадження Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції» та Постанови Кабінету Міністрів України про утворення спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади (інспекція) у сфері державного фінансового контролю за декларуванням доходів і видатків.

Ключовим аспектом розвитку сучасної державної служби є розбудова електронної взаємодії на всіх рівнях як всередині установ, так і між ними, що базується на організації потужних відомчих та національних центрів і мереж обміну електронними даними, а також глобальна модернізація нормативного та організаційного підходів до впровадження інформаційних технологій. Впровадження

електронного урядування у системі органів виконавчої влади включає:

- побудова системи надання державних послуг on-line через єдину точку доступу у мережі Інтернет (розроблення регламентів та технологічних карт надання послуг, розроблення технічних завдань для спеціального програмного забезпечення, створення районних пунктів доступу до веб-порталу надання on-line послуг з можливістю засвідчення особи);

- створення інформаційно-аналітичної системи підтримки функціонального управління державною службою (удосконалення нового порядку ведення формування штатного розпису органів виконавчої влади, кадрового обліку порядку, у тому числі, ведення особливих справ державних службовців, формуван-

ня усієї первинної документації виключно засобами ІАС ФУДС);

- перехід системи органів виконавчої влади на безпаперові технології документообігу (розроблення та впровадження нормативно-правової бази та методичних матеріалів щодо використання електронного документообігу та їх інтеграції в системі державної служби).

Реформування системи державного управління та державної служби дозволить сформувати прозору систему державної влади на засадах функціонального управління та надання державних послуг населенню, збільшити внутрішні і зовнішні інвестиції у країну завдяки прозорій і передбачуваній системі державного регулювання, усунути інституційні конфлікти та дерегуляційні підходи в державному управлінні.

СТАТИСТИКА, ФАКТИ, ПОДІЇ

“РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ: РЕГІОНАЛЬНІ ВИМІРИ”

Напередодні Дня державного службовця Чернівецький регіональний Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації спільно з кафедрою політології та державного управління ЧНУ ім. Юрія Федьковича, відділом реалізації державної політики у сфері державної служби та місцевого самоврядування по Чернівецькій області Управління державної служби Голодержслужби України в Івано-Франківській та Чернівецькій областях та відділом кадрової роботи Чернівецької облдержадміністрації організували науково-практичний семінар “Реформування державного управління та державної служби: регіональні виміри”. В роботі круглого столу взяли участь представники органів державної влади і місцевого самоврядування, науковці, лідери громадського сектору, студенти магістратури зі спеціальності «Державна служба, державні службовці-слухачі курсів Чернівецького центру підвищення кваліфікації.

Після імпульсних виступів відбувалася дискусія, в ході якої учасники семінару обговорили два ключових питання:

- Проблемні питання функціонуван-

ня інституту державної служби в Україні: національний та регіональні виміри;

- Реформаторський потенціал Концепції державної цільової програми реформування державного управління та державної служби на 2011 – 2015 роки: вибір адекватного інструменту втілення.

Виступаючими було висловлено низку критичних зауважень до проекту концепції Державної цільової програми реформування державного управління та державної служби на 2011 – 2015 роки.

Світлана ВИКЛЮК,

заступник директора Державного архіву Чернівецької області

“АРХІВИ – ТО ПРИСПАНА ПАМ’ЯТЬ НАРОДУ” (I частина)

В умовах кризи архіви залишаються запорукою, гарантом збереження достовірної інформації про минуле, «приспаною пам’яттю народу», що завжди готова до пробудження. Як писав Б.В. Іваненко, «торкнешся – заб’є джерелом». В архівах – наша мова, наше світосприйняття, наш спосіб мислення, наш уклад життя, наші цінності, наші проблеми, наші герої і злодії. Там відповіді на одвічні запитання: «Хто ми? Звідкіля? Яким є наше місце серед інших? Чого ми прагнемо? Що на нас чекає?».

Україна здобула незалежність, маючи досить розвинуту на той час архівну справу і 40 млн. одиниць зберігання різних видів архівних документів, що відбивали вісім останніх століть її історії.

Відновлення у серпні 1991 р. державної незалежності України, динамічні трансформаційні процеси в її суспільно-політичному та економічному житті протягом дев’ятнадцяти років істотно вплинули на розвиток архівної справи в Чернівецькій області. Базові елементи організаційної структури архівної системи в цей період залишаються майже незмінними. Вони пройшли випробування часом, загалом відповідали основним принципам архівістики, тогочасному адміністративно-територіальному поділу, могли забезпечити потреби громадян і держави в ретроспективній документній інформації.

Водночас в Україні гостро постала проблема правового врегулювання нових суспільних відносин в архівній сфері, створення нормативно-правової бази, яка б відповідала реаліям часу, вирішенню питань правонаступництва щодо державного архівного фонду колишнього СРСР.

Першим суттєвим кроком на шляху демократизації архівної справи стало передавання у відання Головного архівного управління при Раді Міністрів України архівів

компартії.

На виконання Указу Президії Верховної Ради України від 27 серпня 1991 р., наказу Головархіву України від 28 серпня 1991 р. в Україні були ліквідовані партійні архіви, в тому числі і архів Чернівецького обкому КП України, який увійшов до складу держархіву області, як відділ фондів громадсько-політичних організацій. Цей акт поклав край паралельному функціонуванню двох архівних фондів – державного і компартійного. Це дозволило також зміцнити матеріальну базу державної архівної служби, зокрема розширити корисну площу архівосховищ.

Згідно з постановою Президії Верховної Ради України від 9 вересня 1991 р. на державне зберігання передавалися деякі категорії документів колишнього КДБ УРСР, зокрема карно-слідчі справи колишніх репресованих, а також документи особового походження, які поновили колекцію спогадів в’язнів фашистських гетто та концтаборів.

24 грудня 1993 р. Верховна Рада України прийняла дуже важливий для долі українських архівістів законодавчий акт – Закон України „Про Національний архівний фонд і архівні установи”, що стало значним кроком у розвитку архівної справи нашої

держархів Чернівецької області під час переміщення фондів

держави.

Теза про те, що „Національний архівний фонд (далі – НАФ) України є складовою частиною вітчизняної і світової історико-культурної спадщини та призначений для задоволення інформаційних, соціально-культурних, наукових та інших потреб суспільства, реалізації законних прав та інтересів громадян” залишається програмною для архівістів.

За час, що минув з дня введення Закону в дію, виникло чимало запитань щодо змісту, розуміння, застосування окремих його положень, значення для майбутнього архівної справи, але сам факт його прийняття свідчить про визнання суспільної значимості архівів і архівної справи.

Хоча наступний перебіг подій не дав можливості реалізувати деякі норми, закладені в Законі, зокрема щодо звільнення від будь-яких податків, створення фондів розвитку архівної справи, ліцензування використання архівної інформації. Його прийняття забезпечило правову базу реформування архівної справи на засадах її деполітизації і демократизації.

Найвиразніше демократизація архівної справи виявилась у розсекреченні значних обсягів архівних документів, знятті обмежень доступу до не менш значних документальних масивів, регламентуванні на зрозумілих цивілізованих принципах обмежень, що залишилися. На сьогоднішній день обмеження доступу до документів датованих до 1991 року держархіву Чернівецької області

знято.

Поряд із напрацюванням нових нормативно-правових актів здійснювався систематичний перегляд раніше затверджених актів з метою підтримання їх відповідності чинному законодавству. У руслі цього напрямку був підготовлений проект нової редакції Закону України „Про Національний архівний фонд та архівні установи”, який 13 грудня 2001 р. був прийнятий Верховною Радою України.

Колектив державного архіву Чернівецької області чимало зробив для практичного утвердження Закону, наблизив свою діяльність до потреб держави, громадян. Національний архівний фонд збагатився новими історичними документами. За період з 1992 року на зберігання до держархіву області було прийнято 66 232 одиниці збереження (далі од.зб.), серед них 957 од.зб. – документи, що відображають стан розбудови державності України з усіх аспектів цього найважливішого явища сучасності. Крім планового приймання документів, держархів області змушений був практично щороку в терміновому порядку приймати документи реорганізованих або ліквідованих підприємств, установ і організацій державної і недержавної власності. Особливо напруженою була ця робота в 2000 р., що спричинювалося проведенням адміністративної та аграрної реформ.

Проблема збереження документів з особового складу ліквідованих або реорганізованих підприємств у радянський період вирішувалася шляхом передавання цих документів новоствореним чи реорганізованим підприємствам, як правонаступникам, або до архіву відповідної організації вищого рівня. З переходом держави до ринкової економіки розпочався активний процес реорганізації структури суспільства. З 2004 р. у Чернівецькій області починають створюватися архівні установи для централізованого тимчасового зберігання архівних документів, що не належать до Національного архівного фонду – Трудові архіви. Станом на 01.06.2010 р. у Чернівецькій області створено 12 Трудових архівів, створення яких

архівосховище по вул. Стасюка 20А

архівосховище по пров. Текстильників, 1

значно полегшило роботу архівних відділів райдержадміністрацій та Чернівецької міської ради. Сьогодні довідку про заробітну плату або про підтвердження стажу роботи можна отримати в Трудовому архіві за місцем знаходження організації, де працювала людина.

Можливість зміцнювати і поповнювати свою матеріально-технічну базу держархіву отримали завдяки Постанові Кабінету Міністрів України від 17 травня 1998 р. „Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися державними архівними установами”. У 2000 році між держархівом Чернівецької області та Генеалогічним товариством ЮТА (США) була підписана угода. Відповідно до цієї угоди держархів області надавав платні послуги з мікрофільмування документів генеалогічного характеру. На кошти, отримані від платних послуг, було придбано першу оргтехніку для архіву, суттєво зміцнювалася матеріально-технічна база.

Держархів області здійснював перевірку наявності документів та організував розшук відсутніх справ. Особлива увага надавалася фізико-хімічній схоронності документів: знепиленню документів, справ, реставрації та ремонту аркушів, підшивці та опрацюванню справ та їх картонуванню.

Проводилась робота по державному обліку документів НАФ. З березня 2002 р. держархів області розпочав роботу по вико-

нанню рішення колегії Держкомархіву від 25 липня 2001 р. „Про створення інформаційної системи (Центральний фондний каталог)”. На початок 2010 року до каталогу внесені фонди дорадянського, радянського періодів та періоду незалежності. Залишилось внести фонди колишнього партійного архіву.

Одним з основних напрямків роботи держархіву області протягом останніх років було видання Путівника по фондах держархіву Чернівецької області. Це перше систематизоване видання матеріалів, які знаходяться на державному зберіганні у Чернівецькому обласному архіві. На початку 2007 року I том Путівника по фондах держархіву Чернівецької області (1263 фонди дорадянського періоду та періоду нацистської окупації 1941-1944рр.) був виданий. На сьогоднішній день виданий I том Анотованого реєстру описів фондів (дорадянський період). Триває робота над складанням II тому Путівника, куди увійдуть 2817 фондів радянського періоду, та готовий до друку II том Анотованого реєстру описів фондів (радянський період).

Робота з використання документів в державному архіві Чернівецької області направлена в основному на виконання запитів соціально-правового характеру. Якщо порівняти рівень надходження та виконання запитів, то картина виглядає так: в 1991 р. - 693 запити; в 1998р. – 705 запитів; в 2009 р. – 5066 запитів. Шквал соціально-правових запитів до

архіву в роки незалежності України пов'язаний із суттєвою зміною пенсійного законодавства, частим внесенням до нього нових норм, що вимагає перерахування пенсій, а також переслідування громадян тоталітарними режимами. Це десятки тисяч людей похилого віку, нездорових і немічних, як правило, нужденних. Відновлення історичної справедливості щодо них нерідко залежить від архівної довідки.

У цій роботі, безпосередньо пов'язаній із соціальним захистом громадян, перед архівістами постає чимало проблем. Зміни законодавства, як правило, не узгоджуються з архівним комітетом, і архіви залишаються непідготовленими до чергового сплеску запитів. Законодавці у своїх благих пориваннях часом не враховують реальних можливостей документального підтвердження через десятиліття якихось пільгоутворюючих подій. У держархіві Чернівецької області катастрофічно не вистачає кадрів. Створення баз даних на документи з особового складу, перехід до комп'ютерного обліку запитів потребують коштів, кадрів і часу. Протягом 1994 – 1999 років було скорочено штат основного персоналу з 72 до 30 посад. Згідно чергового зменшення штатної чисельності у травні 2007 року, держархів області позбувся ще 3 працівників.

Поряд із виконанням запитів, архівом готуються та експонуються виставки документів до ювілейних дат, проводяться теле- та радіопередачі; друкуються статті та добірки документів; надається допомога у підготовці до ви-

конання ювілейних буклетів установ області та інше. Протягом останнього часу держархівом області був виданий довідник „Нації та народності”, який у 2004 році отримав I премію ім. Веретеннікова. В 2005 році виданий буклет „Державний архів Чернівецької області – документальна скарбниця Буковини” (англійською мовою). У 2007 році виданий ювілейний буклет „Державний архів Чернівецької області – 100 років”.

Продовжувалася робота з уточнення та доповнення списку установ – джерел комплектування держархіву області.

З метою надання методичної та практичної допомоги, працівниками держархіву області проводилися перевірки стану діловодства та збереження архівних документів установ, організацій, підприємств. За наслідками комплексних, тематичних перевірок установ, організацій, підприємств склалися інформації про стан діловодства та збереження архівних документів, які були доведені до відома керівників цих організацій.

Розпорядженням облдержадміністрації від 29.12.2001 р. № 977 було затверджено заходи щодо забезпечення збереження архівних документів у самостійних структурних підрозділах облдержадміністрації. Працівниками держархіву області проводилися семінари з відповідальними за діловодство та архівні підрозділи як управлінь Чернівецької облдержадміністрації, так і інших установ-джерел комплектування держархіву Чернівецької області.

Значну роль у процесі формування НАФ продовжувала виконувати госпрозрахункова група при держархіві області, яка на договірних засадах щорічно проводила науково-технічне опрацювання та складання описів справ постійного і тривалого зберігання підприємств, установ і організацій різних форм власності. У 2001 році госпрозрахункову групу було ліквідовано. На сьогоднішній день держархів Чернівецької області упорядкуванням документів практично не займається. У 1994 році, в зв'язку із скороченням чисельності основного персоналу, було ліквідовано зональну лабораторію - одну з найкращих в Україні.

продовження у №3 2010 року

Унікальні книги науково-довідкової бібліотеки держархіву області

УПРАВЛІННЯ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ В ШЕВЧЕНКІВСЬКОМУ РАЙОНІ МІСТА ЧЕРНІВЦІ: ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ ТА СЬОГОДЕННЯ

Робота – значна частина нашого життя. Дуже важливо, щоби колектив, у якому працюєш, став другою родиною. Адже зі співробітниками проводимо не менше часу, ніж з власними дітьми, дружиною(чоловіком) та батьками! Слід це усвідомлювати та намагатися створити у колективі таку атмосферу, щоби кожного ранку поспішати на роботу з посмішкою та щиро насолоджуватися спілкуванням з колегами. На щастя, усе це розуміють працівники управління Пенсійного фонду України в Шевченківському районі міста Чернівці.

Дружня атмосфера та водночас беззаперечне поклоніння професіоналізму. Саме так коротко можна охарактеризувати психологію колективу управління. Ніхто з працівників не відчуває себе задоволеним, якщо робота не зроблена. І найцікавіше, що так було завжди, незважаючи на те, що з періоду створення управління в Шевченківському районі у ньому пропрацювало близько двохсот осіб. Причина у тому, що люди, котрі не люблять власної роботи та займаються нею лише задля працевлаштування, зазвичай тікають з управління ще під час стажування.

ЯК УСЕ ПОЧИНАЛОСЯ

Управління було створено 1 липня 1994 року. Вірніше, тоді було створено Ленінський районний відділ Пенсійного фонду України, який 10 травня 2002 року перейменували на управління Пенсійного фонду України у Ленінському районі. А вже у липні 2003 року – на управління Пенсійного фонду України у Шевченківському районі.

Першим керівником управління був Михайло Федорович Вовчук. Сьогодні управління очолює Людмила Карпівна Лотоцька, яка з липня 1993 року розпочала свій трудовий шлях у Пенсійному фонді з посади провідного інспектора, згодом за сумлінну працю пані Лотоцьку підвищили до заступника начальника, а з липня 2001 року її було призначено на посаду начальника управління.

За роки існування управління змінилася не лише його назва, а й функції, котрі воно виконує. Якщо раніше до обов'язків "пенсійників" входив збір страхових обов'язкових платежів від підприємств і громадян та фінансування видатків органів соціального забезпечення на виплату пенсій, то нині управління збирає страхові внески, а також забезпечує призначення та виплату пенсій.

– Свого часу підприємці добровільно платили внески. Не всі підприємства реєструвалися

колишні працівники управління, а нині пенсіонери згадують свої робочі будні

в органах Пенсійного фонду, а тому доводилося розшукувати їх, видзвонювати днями й ночами. Протягом 1991 року працівники Пенсійного фонду вели роз'яснювальну роботу щодо реєстрації сплати коштів до Фонду. Найтяжче було пояснити людям, що таке Пенсійний фонд та чому їм потрібно зробити певні відрахування до нього. Більшість людей з розумінням ставилися до наших прохань. Хоча було чимало й тих, які реагували доволі агресивно. Маленькі підприємства не хотіли сплачувати нам кошти, люди не розуміли, чим це їм загрожує, – розповідає ветеран управління Інна Михайлівна Покотилова, яка працювала у Пенсійному фонді з моменту його створення, а саме з 1991 року.

Доки внески для підприємців лишались добровільними, то їх платило лише кіль-

начальник управління Людмила Лотоцька та її заступниці

ка осіб. І тільки 1993-го року, коли змінили законодавство, ситуація покращилася.

Чимало труднощів на початку роботи Пенсійного фонду виникало й зі звітами. Спершу усі підрахунки робилися вручну, додаванням та множенням “у стовпчик”. Потім з’явилися арифмометри, а потім працівникам видали калькулятори. Перший комп’ютер в органах Пенсійного фонду області з’явився в 1994 році.

– У перші роки активної експлуатації комп’ютерної техніки вона приносила більше проблем, ніж полегшення в роботі. Звичайно, нині без комп’ютерної техніки неможливо собі уявити роботу управління, – зауважує Анна Федорівна Трафюк, котра чималу частину свого життя присвятила роботі у Пенсійному фонді, а нині сама є пенсіонеркою-підопічною управління Пенсійного фонду України у Шевченківському районі міста Чернівці.

Умови праці, що є нині в управлінні та ті, які були 15-20 років тому, радикально різняться. Якщо при створенні органів Пенсійного фонду в Чернівецькій області 5 співробітників працювало в одній кімнаті загальною площею 45 квадратних метрів, то нині управління, де працює 70 осіб, займає загальну площу 740 квадратних метрів.

Як страшний сон згадується минуле, особливо ті важкі часи, коли людям не виплачували заробітної плати, а відповідно й пенсії. За словами ще одного досвідченого “пенсійника” Ганни Миколаївни Атаманчук, найтяжче було, коли почали виплачувати заробітну плату “натуроплатою” – посудом, шкарпетками, вугіллям, мукою, горілкою тощо.

– То був дуже важкий час. Люди отримували пенсії з затримкою і частками. Психологічно було надзвичайно важко. Ситуація була кри-

тичною і тодішній прем’єр-міністр України пан Пустовойтенко за дорученням Уряду організував збори з цивільної оборони для керівників підприємств і організацій України, які мали заборгованість по загальнообов’язкових державних податках та внесках до Пенсійного фонду. Одним з питань було проведення роз’яснювальної роботи щодо необхідності погашення заборгованості. Це був дієвий спосіб і зрушення відбулися. Заборгованість почала інтенсивно зменшуватись.

Звичайно, навіть у ті часи були підприємства, які затримували виплату заробітної плати, але внески до Пенсійного фонду сплачували вчасно. Можливо, їхні керівники мали у власних сім’ях пенсіонерів й розуміли, наскільки це все важливо.

Однак, чи не найбільша концептуальна різниця між роботою управління на початку 90-х років ХХ й на початку ХХІ столітті полягає у тому, що нині є “наковзана доріжка”, а тоді усе робилося вперше.

ПЕНСІЙНА РОДИНА

Чи не найбільшою гордістю управління Пенсійного фонду України у Шевченківському районі протягом усього часу його існування був і залишається власне колектив управління. В управлінні працюють люди, які щиро люблять власну роботу. А роботи у них чимало. Іноді доводиться працювати і в обідні перерви, і затримуватися до пізнього вечора. І це зовсім не тому, що вони не вміють організувати свій час, роботи ж бо насправді дуже багато.

У колективі теплі та дружні стосунки. Колеги завжди підтримують одне одного, допомагають. Іноді влаштовують свята. Раніше навіть організували святкові ранки для дітей працівників. Восени завжди їздили на вихідних за грибами до лісу. Нині, на превеликий жаль, на це просто не вистачає часу. Ритм життя занадто швидкий.

– Однак і досі усім колективом проводжаємо на пенсію, у декрет, на інше місце роботи. До речі, на пенсію з нашого управління вийшло вже 18 осіб. Чимало кадрів від нас пішло на підвищення. Зокрема, 15 спеціалістів перейшли на роботу в головне управління Пенсійного фонду України у Чернівецькій області, троє – у Чернівецьке обласне управління Національного банку

України, а один – в обласну прокуратуру, - говорить начальник управління Людмила Карпівна Лотоцька.

Є в управлінні Пенсійного фонду України в Шевченківському районі й свої династії. Деяким батькам вдалося прищепити любов до своєї справи й власним дітям, які раніше ходили в управління на організовані батьками святкові ранки, а тепер працюють тут. А є випадок, коли управління допомогло поєднатися двом половинкам та створити щасливе подружжя. Дорін та Неллі Дідухи зустрілися на роботі та “закрутили” службовий роман, котрий згодом переріс у створення сім’ї.

Те, що в управлінні працюють справжні професіонали підтверджує й чимала кількість різноманітних нагород та грамот. Зокрема, почесну грамоту Верховної Ради України та почесну відзнаку Пенсійного фонду України отримала начальник управління Лотоцька Л.К., почесною грамотою Кабінету Міністрів України нагороджено начальника контрольно-ревізійного відділу управління Тігу С.Д., почесною відзнакою Пенсійного фонду України нагороджена заступник начальника управління-начальник відділу обліку надходження платежів Алексеєва Н.В.

Управління Пенсійного фонду України в Шевченківському районі виховало та “виростило” чимало талановитої молоді, котра плідно працює та не відстає від більш досвідчених колег.

УПРАВЛІННЯ СЬОГОДНІ

Говорячи про управління сьогодні, варто зазначити, що воно оснащене усією необхід-

ною сучасною технікою та крокує нога в ногу з часом. Постійно збільшується кількість підприємств, котрі здають звіти з електронним цифровим підписом. З 1 січня 2010 року управління стало першим в області, яке перейшло на прийом документів для призначення пенсій та звітів з персоніфікації за схемою “єдиного вікна”. Значно спростив доступ до інформації підопічним управління інформаційний кіоск, встановлений у приміщенні управління.

МОВОЮ ЦИФР

Станом на 1 січня 2010 року на обліку управління Пенсійного фонду України у Шевченківському районі перебуває 34203 пенсіонерів, 20282 юридичних та фізичних осіб. Середній розмір пенсії по району на початок 2010 року становив 1029 гривень. Рівень фінансового забезпечення покриття в коштах на виплату пенсій за 12 місяців 2009 року склав на кінець звітного періоду 101,5%. Протягом 2009 року від платників району надійшло 340,9 млн. грн. власних надходжень, загальний обсяг видатків на виплату пенсій та грошової допомоги склав 395,1млн.грн., спеціалістами відділу персоніфікованого обліку, інформаційних систем та мереж управління прийнято у звітах індивідуальних відомостей про заробіток і страховий стаж 90398 відомостей про застрахованих осіб, спеціалістами відділу пенсійного забезпечення призначено 2159 пенсій, проведено 4198 перерахунків по стажу і заробітній платі, юристами управління прийнято участь у 537 засіданнях районних судів, господарського, апеляційного суду та в засіданнях комітетів кредиторів. За 12 місяців минулого року працівники управління взяли участь у більш ніж 70 виступах у засобах масової інформації, провели 34 брифінги, 35 прес-конференцій, 46 круглих столів, 12 семінарів для керівників та бухгалтерів підприємств та майже 100 виступів у трудових колективах.

Від роботи працівників управління Пенсійного фонду України у Шевченківському районі міста Чернівці безпосередньо залежить стабільність і впевненість громадян у сьогоднішні. Приємно, що вони це усвідомлюють та цілковито справляються зі своєю важкою та водночас цікавою роботою.

сімейні династії управління Пенсійного фонду України в Шевченківському районі

Михайло ПАЗЮК,

*Голова Шевченківської районної у місті
Чернівці ради*

Вивіз твердо-побутових відходів на території Шевченківського району

Колись відомий фізик-ядерник Нільс-Бор, спостерігаючи за життям суспільства, зауважив, що людство загине не від атомного кошмару- воно захлинеється у власних відходах. У першій половині XIX століття більша частина людей навіть і не знали про проблеми відходів. У XXI столітті ця ж проблема визнана однією з тих, що гальмують стійкий розвиток світового господарства. Турбує вона і пересічного мешканця. Традиційно все сміття в квартирі міського жителя накопичується в одному відрі й викидається до контейнера, а потім вивозиться на смітник чи полігон. Проте жителі приватного сектора, через брак належної системи збору відходів, створюють тисячі дрібних стихійних смітників.

У Шевченківському районі міста Чернівці проживає 147,4 тисячі мешканців, у тому числі в будинках територіальної громади – 83,9 тис., приватному секторі – 18,5 тис., будинках ЖБК, ОСББ, ЖБТ – 19,2 тис. Зазначена кількість мешканців продукує 17 642 кубометра твердо-побутових відходів (далі ТПВ) у місяць. Для накопичення і щоденного вивозу такої кількості ТПВ необхідно 535 контейнерів, а з урахуванням добового коефіцієнта нерівномірності утворення ТПВ, який передбачено наказом Мінбуду, – 819 контейнерів. Ще 237 контейнерів необхідно для накопичення ТПВ, які продукують понад 1000 суб'єктів підприємницької діяльності. Усі ці контейнери встановлює і обслуговує фірма “Альтфатер - Чернівці”, яка надає послуги з вивезення твердих побутових відходів з території Шевченківського району з 1996 року.

Прибирання та вивезення сміття на території району забезпечується в чітко визначений час: у центрі міста до 8-ої години та на окраїнах до 10-ої.

Основною причиною неналежного санітарно-екологічного стану територій приватної забудови та окраїн району є неповне охоплення їх мешканців договірними зоб'язаннями щодо оплати за накопичення,

вивезення та утилізації побутових відходів.

Сьогодні зі 417 вулиць приватної забудови охоплено вивезенням сміття 359 (86%), з 7735 будинків – 7249 (93%).

З метою покращення ситуації, що склалася, працівниками Шевченківської районної у місті ради, зокрема відділу з питань благоустрою та санітарно-екологічного стану, проводиться наполеглива організаційна та роз'яснювальна робота щодо укладання угод на вивезення сміттевих відходів з мешканцями територій приватної забудови. Для контролю над ситуацією створено робочі групи за участю посадових осіб та депутатів районної ради.

У минулому році працівниками відділу з питань благоустрою та санітарно-екологічного стану спільно з працівниками фірми “Альтфатер-Чернівці” впроваджено систему пакетного вивезення сміття на територіях приватної забудови КЖРЕПів 5,6 та ПП “Регіон-Центр”. Для обслуговування важкодоступних вулиць, що обслуговуються по новій системі пакетного вивозу сміття, фірмою “Альтфатер - Чернівці” придбано спецмашину-сміттевоз “Multicar”.

Спільними зусиллями працівників ради,

її депутатів та фірми “Альтфатер-Чернівці” вдалося покращити рівень охоплення вулиць приватного сектора забудови послугами централізованого вивезення твердо-побутових відходів, а рівень оплати за надані послуги мешканцями цих територій на початок травня цього року склав 62% проти 32% у відповідному періоді минулого року.

Проте вжиті заходи були недостатніми для повної ліквідації проблеми виникнення стихійних смітників через усе ще низький рівень культури та громадянської свідомості окремих мешканців та відсутність дієвих законодавчих актів, які б передбачали відповідальність за неналежне поводження з відходами. Згідно з діючим законодавством несвідомі мешканці карались мізерними штрафами в сумах від 17 до 51 гривні, тому вони охоче сплачували штраф, відмовляючись при цьому заключати належну угоду на вивіз сміття.

У лютому цього року набрав чинності Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у сфері поводження з відходами», завдяки якому ситуація повинна змінитись на краще. Закон зобов'язує кожного власника будинку чи квартири укласти договір на вивезення сміття з підприємством,

що здійснює вивезення твердо-побутових відходів та оплату цієї послуги. За недотримання цих зобов'язань законом передбачена адміністративна відповідальність у вигляді штрафу в розмірі від 340 до 1360 гривень. Сьогодні кожний мешканець повинен зрозуміти, що сплативши за вивіз сміття лише 3 грн.58 коп., на місяць він вирішить багато проблем: вчасно позбудеться сміття, житиме на чистій вулиці, в охайному місті, не сплачуватиме величезні штрафи.

Як голова районної у місті ради з багаторічним досвідом вважаю, що громадськість в цілому та кожен з нас зокрема не повинні стояти осторонь вирішення цього питання. Органи самоорганізації населення, які функціонують в місті, посадові особи міської, районних у місті рад та представники депутатських корпусів всіх рівнів повинні проводити роз'яснювальну роботу серед населення щодо забезпечення належного санітарного стану та благоустрою. Переконаний, що вирішити цю вкрай важливу для району і всього міста проблему ми зможемо лише спільними зусиллями, що дозволить значно покращити санітарно-екологічний стан нашого міста в цілому.

СТАТИСТИКА, ФАКТИ, ПОДІЇ

СПІЛЬНІ ЗУСИЛЛЯ – НА ПОДОЛАННЯ СТИХІЙНОГО ЛИХА!

З метою забезпечення належної координації дій представницьких органів влади щодо подолання руйнівного впливу стихії голова Чернівецької обласної ради Іван ШИЛЕПНИЦЬКИЙ здійснив робочу поїздку до Сторожинецького та Глибоцького районів області, де відвідав підтоплені повинню території, де стихія завдала особливо відчутних збитків житловим будинкам, комунальним та господарським спорудам, мостам та шляхопроводам. За підсумками робочої поїздки очільник крайового парламенту в телефонному режимі провів консультації з членами колегії обласної ради та уповноваженими представниками депутатських фракцій. Прийнято рішення щодо залучення депутатів обласної ради до реалізації першочергових протипаводкових і рятуваль-

но-відновлювальних робіт в усіх районах, які постраждали внаслідок стихійного лиха, та надання необхідної допомоги щодо компенсації матеріальних збитків, завданих повинню жителям підтоплених територій.

Члени трудового колективу виконавчого апарату Чернівецької обласної ради прийняли рішення спрямувати свій одноденний заробіток на допомогу людям, які найбільш потерпіли від повені.

прес-служба обласної ради

Наталія КАТРЮК,

*Лужанський селищний голова,
член контрольно-ревізійної комісії
Асоціації сіл та селищ України,
член Національного конгресу орга-
нів місцевого самоврядування*

РОЗВИТОК ОРІЄНТОВАНИЙ НА ГРОМАДУ

Однією з основних причин кризового стану українського села чи селища, а у громадян сподівання на швидке відродження економіки і розбудову належної інфраструктури життєзабезпечення та поліпшення демографічної ситуації на селі є те, що бюджети сільських і селищних рад продовжують формуватися через районні бюджети за залишковим принципом.

Десятки років місцеві ради фактично позбавлені реальних важелів самостійного бюджетного планування, накопичення і використання фінансових ресурсів, необхідних для повноцінного функціонування установ місцевого самоврядування – шкіл, клубів, медичних закладів та комунальних підприємств, а також для підтримання сільських населених пунктів у належному санітарному стані. Зокрема ці всі проблеми стали основними в обговоренні на Національному конгресі місцевого самоврядування, який проходив у місті Києві 3 лютого 2010 року і створений був з метою об'єднання зусиль для розбудови в Україні повноцінного місцевого самоврядування. Члени конгресу, виражаючи волю та представляючи інтереси територіальних громад, дбаючи про поліпшення якості послуг, що надаються органами місцевого самоврядування населення проголосили Маніфест Національного конгресу місцевого самоврядування. На мою думку це не черговий документ, який поповнить когорту всіх тих, що нібито спрямовані на захист територіальних громад, а реальні пропозиції і прагнення створити в Україні таку систему влади, яка була б:

- орієнтована на громаду
- відповідальна перед людьми, територіальними громадами

- сформована за реальною участю територіальної громади

Виконання цих завдань залежить переважно від наявності фінансових ресурсів. Зроблено чимало, але необхідно зробити ще більше. Всіх нас об'єднують як успіхи кожного з регіонів України, так і проблеми характерні для всіх. Зокрема необхідно в першу чергу ліквідувати:

- надмірну централізацію коштів на державному рівні (маю на увазі галузеві міністерства)

- недостатність дохідної бази і висока ротаційність місцевих бюджетів.

Тут доречно було б нагадати чи запитати: чому загальноосвітні школи та медичні заклади мають бути на фінансуванні районних бюджетів?

Чинні штатні нормативи закладів освіти культури і охорони здоров'я визначають потребу у працівниках в основному виходячи з таких показників, як кількість ліжок, класів, книговидачі в бібліотеках, що не сприяє підвищенню ефективності цих закладів. Краще було б запровадити штатні нормативи пов'язані з обсягами надання послуг та попиту на них. Це в першу чергу підсилить контроль за роботою цих установ, а по друге ще більше утвердить роль органів місцевого самоврядування та впливу місцевих громад на діяль-

ність цих закладів.

Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад від імені більш як 11 тисяч сільських та селищних громад надіслала своє звернення до Прем'єр-міністра України, з проханням зробити все можливе, щоб бюджет держави на 2011 рік формувався на засадах оновленого Бюджетного кодексу, який був прийнятий Верховною радою України ще у червні 2009 року, але безпідставно заветований колишнім Президентом України.

Все це створить всі необхідні умови для піднесення добробуту громад. При цьому засобами її досягнення є: забезпечення економічного зростання і макроекономічної стабільності. Збільшення реальних доходів населення, поліпшення державних послуг, підтримка депресивних територій. В цьому є одна проста істина – якщо керівництво держави усвідомить що творцями бюджетного процесу є, без винятку, всі його учасники, а

не тільки органи місцевого самоврядування то із запланованого слід чекати доброго результату. А якщо це буде стосуватись тільки органів місцевої ради, то ми з вами нічого не вирішимо. Вся ця модель є прекрасною базою для адміністративно - територіальної реформи.

Окрім того хочу зауважити, що Чернівецька область має гарний досвід запровадження інформаційно - комунікативного забезпечення між місцевими громадами і без заперечень може стати базою для запровадження експерименту формування бюджетів сіл, селищ. Вірю сама і хочу щоб вірою проникся кожен з нас, і особливо ті, хто стоїть на «варті» розвитку регіонів, територіальних громад та місцевого самоврядування. Але не тільки віра, а й наші чітко сплановані дії допоможуть провести такі реформи. Не головне як ми будемо це робити, коли і якими засобами. Головне, щоб нашим дітям не були колись соромно за наші вчинки.

СТАТИСТИКА, ФАКТИ, ПОДІЇ

ЧОТИРИ ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ ОБЛАСТІ ОБРАЛИ НОВИХ КЕРІВНИКІВ

Згідно з відповідними Постановами Верховної Ради України 20 червня у Чернівецькій області відбулись позачергові вибори керівників низки територіальних громад краю. Зокрема, за повідомленнями територіальних виборчих комісій, на виборах Кіцманського міського голови здобув перемогу БУЛЕГА Сергій Борисович, 1979 р. н., помічник-консультант народного

депутата України П.Гасюка. Молодійським сільським головою Глибоцького району став ІФТОДІЙ Степан Іванович, 1954 р.н., тимчасово виконуючий обов'язки сільського голови. Зеленецьким сільським головою Кельменецького району обраний ПРИДРИК Олег Васильович, 1969 р.н. землевпорядник Зеленецької сільської ради. На виборах Черешенського сільського голови Вижницького району здобула підтримку більшості односельців ІВАНЮК Георгіна Іллівна, 1958 р.н., виконувач обов'язків сільського голови.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ФОНД ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Згідно з рішенням 38-ї сесії крайового парламенту, у відповідності до Положення про депутатський фонд щодо соціальної підтримки малозабезпечених верств населення, затверджено видатки цього депутатського фонду з розрахунку 3 тисячі гривень на рік на одного депутата. Фонд створено у рамках обласної комплексної програми «Турбота» на 2010 – 2012 роки з метою підви-

щення ефективності роботи депутатів, оперативного розв'язання проблем соціально-побутового характеру, з якими виборці звертаються до народних обранців. Зазначені кошти виділятимуться у вигляді матеріальної допомоги інвалідам, багатодітним матерям, самотнім громадянам похилого віку, потерпілим внаслідок надзвичайних ситуацій тощо.

прес-служба обласної ради

Марія НІКОРИЧ,
Новоселицький міський голова

Захист інтересів територіальної громади – пріоритетне завдання Новоселицької міської ради

Місцеве самоврядування — найбільш наближений до людей рівень влади, який базується на активності та ініціативі громадян і відіграє провідну роль у вихованні гуманістичних традицій, налагодженні плідної співпраці громадськості та обраних нею представницьких органів.

По духу своєму я людина колективна і впевнена, що тільки в колективі, тільки разом можна вирішити питання, які стоять перед громадою. За чотири роки, що працюю в міській раді, впевнилася: органи місцевого самоврядування, створені жителями Новоселиця, — міська рада, її виконавчий комітет — саме ті складові, які допомагають і вирішують нагальні проблеми жителів. У нас є багато прикладів участі жителів міста в самоврядних процесах. Це і будинкові, вуличні комітети, активність окремих громадян, яким небадуже чим живе наше місто. Майже в кожному окремому кварталі, мікрорайоні міста є активісти, які створюють ініціативні групи для вирішення проблемних питань, що стосуються освітлення вулиць міста, водовідведення. На новому житловому масиві за ініціативи місцевих жителів та їхньої активної участі було встановлено електропідстанцію.

Іншою формою місцевого самоврядування є представницькі функції, які виконують депутати. Плідна робота Новоселицької міської ради — це результат скоординованих дій 36 депутатів, 3 депутатських фракцій, 7 постійних комісій та виконавчого апарату міської ради. Грунтовна робота в міжсесійний період у постійних комісіях, детальне та кваліфіковане попереднє опрацювання проектів рішень, дозволяють нам глибоко вивчати всі питання, що розглядаються під час сесій, та приймати виважені рішення.

Особливу увагу міська рада приділяє розвитку гуманітарної сфери, зокрема розвитку освіти, дошкільної освіти, охорони здоров'я, соціального захисту населення, культури, фізичної культури і спорту. У дошкільній освіті пріоритетною є робота щодо розширення мережі груп дошкільнят, покращення якості надання послуг з дошкільної освіти, оновлення матеріально-технічного оснащення. Депутати міської ради не залишаються осторонь чужої біди. Липнева повинь 2008 року, яка стала нелегким випробуванням для всієї громади Новоселиці, згуртувала жителів міста у єдиному прагненні допомогти постраждалим від водної стихії. Народні обранці також беруть активну участь у громадському житті Новоселиці, долучаються до місячників благоустрою, озеленення міста. Нещодавно група депутатів та працівників міської ради висадила алею кленів — на добру згадку про V скликання депутатського корпусу міськради.

Організація дієвого контролю за виконанням рішень ради — одна з головних умов досягнення позитивних зрушень у соціально-економічному житті міста. Депутати міської ради затверджують і направляють відповідні звернення до вищих державних інституцій, звертаються із запитом з актуальних проблемних питань територіальної громади міста, вивчаючи їхні проблеми на місцях. Незважаючи на різні політичні уподобання, діяльність депутатського кор-

посу скерована на добробут громадян. Всі депутати, обрані за партійними списками, були закріплені за відповідними вулицями та мікрорайонами Новоселиці, спрямовують свої намагання на загальноміські проблеми, не акцентуючи увагу на особисті інтереси. Таким же чином працює і виконавчий комітет Новоселицької міської ради. Під час проведення святкових заходів виконком міської ради вшановує трудові колективи чи окремих людей, які зробили вагомий внесок у вирішення проблем територіальної громади, у ході виконання програми соціально-економічного розвитку міста; стимулює активність мешканців міста, заохочує їх на нові добрі справи на користь територіальної громади.

Якби переді мною постало завдання когось виокремити, то виконати його було б складно, тому що на це заслуговують всі. Апарат виконкому міськради плідно співпрацює з депутатським корпусом, виконавчим комітетом, міською радою ветеранів, яким не байдужа доля громадян похилого віку. Користуючись нагодою, хочу подякувати колективам, які працюють на території міста і зацікавлені в розвитку місцевого самоврядування. Приємно відзначити, що приватні підприємці намагаються своїми інвестиціями зробити місто кращим. Жодна справа, зроблена в місті, сьогодні неможлива без залучення його жителів, колективів навчальних закладів. Тому я ще раз наголошу: турбота про людей через відповідальність, участь новосельчан, яким не байдужа доля наших дітей, онуків, — вимога часу.

Формула успіху ефективної взаємодії органів місцевого самоврядування — міської ради — та територіальної громади Новоселиці багато в чому залежить від того, наскільки ініціативними, згуртованими є жителі нашого міста. Йдучи назустріч інтересам новосельчан, мерія намагається задовольнити потреби громадян. Але ж самих намагань з боку міської влади іноді недостатньо. Нещодавно у Новоселиці була ство-

рена міська громадська організація “Новоселиця — Наш Дім”. Її засновниками виступили новосельчани Микола Козубовський, Федір Пинзарь та Геннадій Павлюк. “Новоселиця — Наш Дім” є місцевим незалежним громадським об’єднанням, яке засноване на добровільних засадах у відповідності до Конституції України та Закону України “Про об’єднання громадян”. Організація здійснює свою діяльність на принципах добровільності, рівноправності її членів, самоврядування, законності та гласності. Метою її діяльності є задоволення та захист своїх законних соціальних, економічних, творчих, вікових, національно-культурних, спортивних, охорони здоров’я та інших інтересів, сприяння соціально-економічному розвитку міста Новоселиця — шляхом самоорганізації та соціальної мобілізації місцевої громади. «Громада — це група людей, які живуть поруч на одній географічній території, незалежно від їх етнічної, релігійної або іншої приналежності та мають спільні громадські проблеми». Активна позиція громади дозволяє її членам вільно розвиватися, відстоювати спільні соціальні інтереси, займати активну життєву позицію до справ місцевого значення. Участь громадян у вирішенні власних проблем, сприяє формуванню спільних інтересів, залучає їх жителів до громадського життя та прийняття відповідних рішень. Використовуючи наявні можливості громад можна досягти покращення умов життя та підвищення добробуту

кожної окремої людини.

Міська громадська організація “Новоселиця — Наш Дім” у минулому році завдяки сприянню керівництва Новоселицької районної державної адміністрації отримала можливість взяти участь у проекті “Місцевий розвиток, орієнтований на громаду”, який фінансується за рахунок коштів Європейського Союзу та Організації Об’єднаних Націй. Головним завданням проекту є вирішення проблем на місцевому рівні шляхом поєднання зусиль громади, місцевої влади та міжнародних інституцій, якими є ЄС та ООН в таких сферах як охорона здоров’я, енергозбереження, навколишнє середовище, водопостачання, місцевий транспорт. Новоселицька громада для реалізації першо-

го проекту обрала впровадження напрямку енергозбереження у дитячому навчальному закладі міста Новоселиця “Дзвіночок”.

Міська влада є лише тим інструментом, завдяки якому новосельчани мають можливість впливати на життя міста, втілювати свої ідеї, будувати своє життя. Нині влада міста працює над реалізацією багатьох проєктів, у тому числі транскордонного співробітництва, які дадуть можливість громаді впевнено дивитися вперед, відчувати поліпшення життя кожного новосельчанина зокрема. Хай маленькими кроками, але щодня громада Новоселиці відчуватиме позитивні зрушення. Адже для того працює команда, якій новосельчани довірили життєдіяльність та економіку міста.

СТАТИСТИКА, ФАКТИ, ПОДІЇ

ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ РАДИ

Діяльність обласної державної адміністрації буде максимально відкритою. На цьому акцентував увагу глава крайової виконавчої влади Михайло Папієв під час першого засідання Громадської ради при обласній державній адміністрації. До новоствореного дорадчого органу увійшли всі шість попередників Михайла Папієва на посаді голови облдержадміністрації, представники депутатського корпусу, науковці і бізнесмени, представники «третього сектору» і громадсько-політичних організацій, журналістського цеху – «лідери громадської думки краю».

Михайло Папієв підкреслив, що всі соціально-важливі для мешканців області проекти рішень виконавчої влади перед їх прийняттям оприлюднюватимуться і обговорюватимуться абсолютно відкрито і прозоро, кожен матиме змогу внести свої пропозиції. «Ми не повинні віддалятися від людей, а сприймати їх проблеми як проблеми місцевої влади, - сказав голова облдержадміністрації. – Буковина покаже приклад консолідації суспільства, соціального партнерства всій Україні». В обговоренні на першому засіданні взяли участь члени Громадської ради, колишні керівники облдержадміністрації Микола Ткач - завідуючий кафедрою теоретичної фізики Чернівецького національного університету

імені Ю.Федьковича, доктор фізико-математичних наук, професор, Михайло Романів - начальник Головного управління Пенсійного фонду України в Чернівецькій області, Володимир Куліш - директор філії «Дирекція з будівництва Дністровської ГАЕС», Володимир Старик - голова Товариства «Український Народний Дім у Чернівцях», Анатолій Круглашов – завідуючий кафедрою політології та державного управління факультету історії, політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету імені Ю.Федьковича, політолог, доктор політичних наук, професор, заступник голови Громадської ради, Василь Ватаманюк - голова правління ВАТ «Чернівецький цегельний завод №3», депутат обласної ради, Володимир Зав’ялов - директор громадської організації «Буковинська Партнерська Агенція», Тетяна Смолдирева - заступник генерального директора Чернівецької обласної державної телерадіокомпанії, голова Чернівецького прес-клубу, Ярослав Кирпушко - директор Буковинського центру реконструкції та розвитку, доцент Чернівецького національного університету імені Ю.Федьковича та інші. На першому засіданні ради також визначено план і напрямки роботи дорадчого органу крайової виконавчої влади у складі відповідних постійних комісій.

прес-служба ОДА

Валентина ПАВЛЮК,

*виконуюча обов'язки Кіцманського
міського голови*

МІСТО КІЦМАНЬ - НАСЕЛЕНИЙ ПУНКТ НАЙКРАЩОГО БЛАГОУСТРОЮ

Рішенням № 37/10 XXXII сесії У скликання Чернівецької обласної ради «Про нагородження грошовими преміями переможців щорічного обласного конкурсу «Населений пункт найкращого благоустрою і підтримки громадського порядку» у всіх категоріях перше місце серед районних центрів області зайняло м. Кіцмань.

Рішення прийнято згідно з умовами проведення щорічного обласного конкурсу та з врахуванням рішення конкурсної комісії з проведення цього конкурсу. Наше місто нагороджене премією обласної ради в сумі 60 / шістьдесят / тисяч гривень. За умовами конкурсу грошові премії використовуються виключно на розвиток комунального господарства та благоустрій населених пунктів.

Переможців визначила обласна конкурсна комісія з проведення щорічного конкурсу «Населений пункт найкращого благоустрою і підтримки громадського порядку» попередньо здійснюючи об'їзд всіх населених пунктів, які виявили бажання позмагатись за звання кращого.

З 09.03.2010 р. по 15.03.2010 р. комісією з благоустрою та охорони навколишнього середовища міської ради (голова комісії Гешко Я. М., – заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів) проводилась перевірка санітарного стану, благоустрою територій, підприємств, організацій та установ міста та дотримання природоохоронного законодавства. Для наведення відповідного санітарного порядку, організації, установи та СПД заключали угоди з ВУЖКГ на вивезення та утилізацію твердих побутових відходів.

Прийнято рішення виконкому та розроблені конкретні заходи щодо організації проведення весняного з 20 березня до 1 травня 2010 року та осіннього з 1.X до 1.XI.2010 року місячників санітарної очистки та благоустрою м. Кіцмань, бережливих смуг річок і

водойму, автомобільних доріг, місцевого та державного значення, придорожніх лісосмуг, парків, кладовищ, ринків, автобусних зупинок, скверів, територій підприємств та організацій, прибудинкових та присадибних ділянок.

При міській раді працює адмінкомісія (голова комісії Стоян Д. П.), комісія з благоустрою та охорони навколишнього середовища (г. к. Гешко Я. М. – заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів), які виявляють, складають відповідні протоколи щодо притягнення до адмінвідповідальності порушників Закону України «Про благоустрій населених пунктів» та Кодексу України про адміністративні правопорушення.

До речі, 21.01.2010 р. прийнято Закон України у сфері поводження з відходами № 1825-ІУ, яким внесено зміни до Кодексу України «Про адміністративні правопорушення», Законів України «Про відходи».

Одним із головних питань, які вирішує цей Закон, є зобов'язання власників або наймачів, користувачів, у тому числі орендарів, житлових будинків, земельних ділянок укладати договори з юридичною особою, яка в установленому порядку визначена виконавцем послуг з вивезення побутових відходів, здійснювати оплату таких послуг.

У разі порушення вимог щодо поводження з відходами під час їх збирання, перевезення, зберігання, обробки, утилізації, знешкодження, видання або захоронення, норм і правил у сфері благоустрою населених пунктів, правил благоустрою територій населених пунктів змінними

статтями 82 та 152 Кодексу України про адміністративні правопорушення передбачено накладання штрафу на громадян від 20 до 80 неоподаткованих мінімумів доходів громадян (340 – 1360 грн.) і на посадових осіб, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності - від 50 до 100 календарних мінімумів доходів громадян (850 – 1700 грн.)

Міліція відповідно до ст. 10 «Про міліцію» зобов'язана контролювати утримання в належній чистоті вулиць, прибудинкових територій і дворів у містах та інших населених пунктах.

Однією з найважливіших і в одночас складних ланок міської інфраструктури є житлово – комунальне господарство. Міськвиконкомом вживаються заходи щодо забезпечення належного функціонування та фінансово - економічної стабільності Виробничого управління житлово-комунального господарства, підвищення рівня обслуговування споживачів та покращення благоустрою міста.

Розпочато будівництво II нитки водогону Лужани – Кіцмань - прокладено 2,5 км. із 8 км. Освоєно 1.463 грн. із держбюджету.

Встановлено 19 будинкових лічильників холодної води на суму 11.6 тис. грн.

По будівництву каналізації по вул. 40 років Перемоги, виконано робіт на суму 1514 грн., які були виділені з обласного фонду охорони навколишнього середовища.

Виділено кошти на техніко – економічне обґрунтування, будівництво полігону ТПВ в сумі 15000 грн.

Ведеться будівництво Ями Бекера на суму 12.6 тис. грн.

У 2009 році проведено ямковий ремонт асфальтового покриття вулиць на суму 21,210 грн. - пр. І. Миколайчука, вул. Механізаторів, частково вул. Марковського, Гр. Скороди, вул. Одеської і пр. Піонерського. Продовжується фінансування геологічного вивчення родовища прісних вод. Загратено коштів на суму 210,4 тис. грн. в тому числі з районного бюджету 145 тис. грн., 65.4 тис. грн. з міського бюджету.

Проведено капітальний ремонт каналізаційної мережі від 5-ти поверхівок по території Навчально - виховного комплексу по вулиці Незалежності, 8 на суму 10 тис. грн.

Проведено благоустрій з облаштуванням площі декоративною тротуарною плиткою орієнтовною площею 526 м. кв. у дошкільному навчальному закладі по вул. Шевченка.

Також готові технічні умови приєднання до електричних мереж вуличного освітлення вул. Руданського м. Кіцмань, закуплені фонарі, лічильник, таймер, комутатор.

Проведено заміну бордюрного каменю по вул. Українській загальною протяжністю 1000 м. п. на суму 54.000 грн.

Замінено стару плитку на пресовану бруківку загальною площею 1150 м. кв. на суму 120.000 грн. біля пам'ятника В. Івасюка. Облаштовано пішохідні доріжки в сквері біля пам'ятника В. Івасюка площею 103 м. кв. на суму 17212 грн.

Проведено роботи по очищенню русла річки Потічок та природоохоронної зони річки Совиця.

- проведено роботи з благоустрою на міському кладовищі - вирубка молодої парослі, чагарників, спилення старих сухостійких дерев, корчування пнів, відновлення пошкоджених надмогильних знаків на суму 5.000 грн.

- виготовлено та встановлено залізо – бетонну огорожу біля міського кладовища на суму 29.1 тис. грн.

- виготовлено та погоджено проект землеустрою щодо будівництва полігону твердих побутових відходів на суму 6.3 тис. грн.

- проведено хлорування громадських криниць на суму 0.9 тис. грн.

- замовлено виготовлення проектно – кошторисної документації щодо будівництва сухого водоймища ємкістю 3,5 тис. м. куб. З метою запобігання затоплення території м. Кіцмань, орієнтовна вартість будівництва 400,0-450.0 тис. грн. співфінансування з місцевого бюджету в розмірі 70 % від загальної вартості.

У квітні місяці 2010 року року МКП «Санітар» відстріляно бродячих собак на суму 4269,57 тис. грн.

Розроблено та погоджено містобудівне обґрунтування щодо реконструкції міського парку відпочинку та дозвілля і проведено зонування території в три черги. Перша черга території передана суб'єктам підприємницької діяльнос-

ті на умовах оренди для розробки проектної документації, щодо розміщення спортивного комплексу та тенісних кортів.

Розроблено містобудівне обґрунтування щодо розміщення пам'ятника Т. Г. Шевченку в міському сквері біля приміщення Кіцманської райдержадміністрації та районної ради по вул. Незалежності.

В парковій алеї біля пам'ятника В. Івасюка придбано та посаджено туй на суму 0.3 тис. грн.

Проведено ремонт приміщень цокольного поверху адмінбудівлі міського стадіону на суму 27255 грн., завершено першу чергу реконструкції прибудинкової частини міського стадіону із облаштуванням пластикових сидінь. Завершено роботи по газифікації міського стадіону по вул. І. Миколайчука на суму 13437 грн.

Проведено роботи з реконструкції та капремонту споруди міського стадіону на суму 44.9 тис. грн.

Виготовлено та встановлено ковані ворота при вході на міський стадіон зі сторони Кіцманського технікуму Подільського ДАТУ на суму 3.2 тис. грн.

Проведено заміну дерев'яних вікон на металопластикові вікна в адмінбудинку стадіону на суму – 67. 4 тис.грн.

У 2009 році у галузі регулювання земельних відносин були проведені роботи по інвентаризації земель міста, зміні меж населеного пункту. Виготовлено проектну документацію, яка затверджена на сесіях міської та районної рад, зараз подана на затвердження сесій обласної та Верховної Ради. У разі її затвердження площа міста збільшиться на 500 га. На виготовлення цього картографічного матеріалу витрачено 115 тис. грн. Загальна вартість робіт 280 тис. грн.

На сьогоднішній день у територіальному підпорядкуванні Кіцманської міської ради знаходиться - 2485,6 га землі, в тому числі : земель с/г призначення - 1714,94 га, лісового фонду - 415,62 га, із них в державній власності - 372, 0 га, лісопаркової зони - 8,9 га, земель водного фонду - 38.7 га, з яких в оренді - 27,14 га.

Передано у власність громадянам земель пайового Фонду загальною площею - 484,74 га на які виготовлено державні акти на право

власності в кількості - 145 штук.

В землях селянсько-фермерських господарствах знаходиться - 135,75 га землі.

Під землями садівництва знаходиться 11,5 га землі на які також виготовлені державні акти на право власності на землю в кількості - 39 штук.

Важливим завданням Кіцманської міської ради є підвищення інвестиційної привабливості міста та стимулювання залучення інвестиційних коштів.

Нами підтримується будь-яка приватна ініціатива і будь-яка підприємницька діяльність, якщо вона здійснюється у правовому полі з дотриманням податкової дисципліни і спрямована на відкриття нових робочих місць.

На території міста діють 67 закладів торгівлі загальною площею 4380 м. кв., 24 пункти громадського харчування на 1348 посадочних місць різної форми власності в тому числі шкільна та студентська їдальні, 6 літніх майданчиків, споживчий ринок продовольчих та непродовольчих товарів.

При плануванні міського бюджету на 2010 рік кошти загального та спеціального фондів, які призначені на проведення робіт по благоустрою території Кіцманської міської ради та утримання вулично-дорожньої мережі, будуть спрямовані на покращення стану вулиць міста, на збільшення кількості освітлених вулиць, на організацію вивозу сміття від приватного та комунального сектору, на утримання сміттєзвалищ відповідно до норм чинного законодавства, на озеленення території.

На початку наступного десятиріччя виповнюється 600 років з дня першої згадки про м. Кіцмань. Це важлива дата в політичному і господарському житті державних, соціально – культурних, господарських організацій, всіх жителів міста. З метою відзначення цієї знаменної дати важливо здійснити цілий комплекс заходів за кошти міського бюджету, господарських та громадських організацій, релігійних громад, жителів міста з тим, щоб зразково підготуватися до відзначення 600 річчя

Володимир ПИЛИП'ЮК,

Вижницький міський голова

ВИЖНИЦЯ: ПРОБЛЕМИ СТАРІ – ГАЗОПОСТАЧАННЯ ТА ОЧИСНІ СПОРУДИ

Міська рада, її виконком основну увагу зосереджували і зосереджують на головних напрямках роботи. Ключовим є бюджетне наповнення. У нелегкі часи вдається виконувати бюджет міста по загальному фонду. Приміром, за минулий рік він виконаний на 100 % (у грошовому виразі це складає 46-16621 грн). У цьому році маємо наростити напрацювання, повніше використати наявні можливості, вишукати нові. Хочу сказати, що останнім часом дієвішу підтримку відчувають наші дошкільні навчальні заклади. На їх утримання торік використано 1905,4 тис. грн. Отже, діткам створені кращі зручності, які чимось наближені до євростандартів. За рахунок бюджетних коштів вдалося прокласти каналізацію (ДНЗ №2), здійснити євроремонт в дитсадках, закупити нове обладнання та ін.

Вимагає поліпшення благоустрій міста. І хоча на ці цілі торік використали 239,9 тис. грн, все ж вважаємо, що це дуже мало. Тож будемо виправляти становище.

Не секрет, що найбільше зроблено в місті у період підготовки до XVIII Міжнародного гуцульського фестивалю. Саме завдяки цьому фестивалю, при найактивнішій допомозі районної, обласної влади вдалося причепурити, оновити наше містечко. До слова, це був один з кращих фестивалів за всю історію їх проведення. Якби не він, то не мала б Вижниця таких доріг, таких відремонтованих фасадів будинків. Тож маючи добрий заділ, надалі будемо нарощувати позитивні тенденції.

Ми рішуче переглядаємо своє ставлення до навколишнього природного середовища. Не можна миритися з тим, що захаращуються береги річок, засмічуються двори, підвали і горища багатоповерхівок. Мешканці міста мають активніше укладати договори з міським будинкоуправлінням щодо збору й утилізації твердих побутових відходів та вчасно сплачувати за надані послуги. Кожен житель мальовничої Вижниці має щоденно дбати, аби вона по-справжньому була мальовничою. А ми найближчим часом встановимо в потрібних місцях нові металеві контейнери для збору сміття. Нагальна потреба - якнайшвидше введення в дію міського туалету, облаштування автостоянки. А то, ніде правди діти, нерідко за автостоянку слугує центральна площа. У вирішенні цих та інших питань чекаємо більшої активності від депутатів міськради, членів виконкому, активістів, громади.

На сьогоднішній день проблемним питанням, на жаль, і досі залишається газопостачання. Воно здійснюється методом дюкерного переходу через річку Черемош. Але часті паводки створюють аварійну ситуацію та пошкоджують дюкер.

З метою покращення газопостачання міста, ще в 90-х роках було розпочато будівництво газового переходу через р. Черемош від газорозподільчих станцій Кути - Черногузи протяжністю 6,9 км. У 1995 році були виконані роботи з влаштування опор в руслі Черемошу. В 2006 році з держбюджету одержано 400,0 тис грн. Але через те, що про-

ектно-кошторисна документація була виготовлена в 90-х роках, технічна комісія при «Прикарпаттрансгазі» прийняла рішення виконати роботи з корегування даного проекту. Тож за одержані кошти з держбюджету в сумі 400,0 тис. грн. було здійснено першу чергу корегування проекту та прокладено 1000 погонних метрів газопроводу. У 2007 році з держбюджету отримали 200 тис. грн. і проклали 460 погонних метрів газопроводу, заборгувавши «Газбудсервісу» м. Тисмениця Івано-Франківської області 375,0 тис. грн. У тому числі виконали роботи з проколу автодороги та залізничної колії.

У 2008 році централізованих коштів не одержували. А на 2009 рік титульні списки були здані в управління економіки РДА та направлені відповідні листи Прем'єр-міністра, в Міністерство житлово-комунального господарства. Але згадане міністерство надіслало нам листа, рекомендувавши кошти в сумі 12,0 млн. грн. вишукувати в місцевому бюджеті. Що тут можна сказати?

22.09.2009р. виконком Вижницької міськради звернувся у листі до УМГ «Прикарпаттрансгазу», щоб включили в план фінансування на 2010 рік будівництво газопроводу ГРС Кути - ГРС Черногузи. Але відповіді так і не одержали.

Другою важливою проблемою є реконструкція каналізаційних очисних споруд у Вижниці. Справа в тому, що вони збудовані ще у 70-х роках минулого століття і практично вичерпали свій ресурс та перестали працювати. До чого це може призвести - коментувати годі.

У 2000 році розпочато виготовлення проектно-кошторисної документації. А вже через чотири роки фірма «ТЕКОС - ЛТД» з м. Київ таку документацію виготовила. У 2006 році кошторис перерахували у нових цінах. Роком раніше з держбюджету міська рада одержала 100 тис. грн. На ці кошти вищеназвана фірма здійснила поставку комплектуючих частин. Через рік з держбюджету знов одержано 100 тис. грн. За ці кошти, а також завдяки співфінансуванню з міського бюджету виконано роботи з прокладки 1100 м/п ЛЕП - 10 квт.

У 2007 році були змінені правила виконання робіт. Почали діяти так звані тендери. Через це довелось провести експертизу проектно-кошторисної документації в «Українвестекспертизі», що потребувало додаткового часу. І тільки у вересні цього ж року комплексний експертний висновок був затверджений, після чого почались тендерні процедури.

У грудні 2007 року з держбюджету надходить субвенція в сумі 488,7 тис. грн.

Але, не пройшовши тендерних процедур, кошти були повернені в держбюджет. І тільки після третього разу, 7 березня 2008 року, будівельна організація ТОВ «Надія» смт Глибока виграла тендер, але кошти вже не надходили.

На початку 2009 року титульні списки були здані в управління економіки РДА. Виконком знову звернувся з листами до Прем'єр-міністра України та Міністерства ЖКГ. З Міністерства одержали відповідь, що розробляється Порядок використання коштів Стабілізаційного фонду, де, зокрема, передбачене їх спрямування на водовідведення. На жаль, в постанові Кабміну від 20.05.2009р. №528 на ці цілі коштів не виділили. А для реконструкції очисних споруд необхідно використати 3,74 млн. грн. за цінами 2006 року.

Галузеве міністерство знову запропонувало вирішити дану проблему за рахунок коштів місцевого бюджету. Це практично неможливо.

Після звернення до Прем'єр-міністра 19 серпня 2009 року згідно з розпорядженням Кабміну №1161-р виділені кошти Стабілізаційного фонду в сумі 2,6 млн. грн. на реконструкцію каналізаційних очисних споруд. Але ми ці кошти до кінця 2009 року так і не одержали.

У цьому році Вижницька РДА стосовно даних об'єктів подала відповідну інформацію в Головне управління економіки ОДА.

Все ж, незважаючи на труднощі, тяганину, бюрократичні перепони, будемо і надалі домагатися позитивного вирішення питань газопостачання та реконструкції каналізаційних очисних споруд. Бо самотужки ці проблеми нам не подолати.

Валентин ТВЕРДОХЛІБ,

голова Кельменецької селищної ради

КЕЛЬМЕНЦІ-МІСТЕЧКО НАШОЇ ЛЮБОВІ

Кельменці – сучасне затишне містечко на півдні нашої області, районний центр із досить розгалуженою соціальною інфраструктурою, в якому проживають близько 8 тисяч жителів. Тут функціонують лікувальний та спортивний комплекси, більше півтора десятка культурно-освітніх закладів (художня, музична школи, бібліотека, будинок народної творчості та дозвілля, дитячо-юнацький центр, загальноосвітня школа та гімназія, два дошкільні навчальні заклади на 420 місць та ін.).

Газифікацію райцентру практично завершено. Кельменці досить привабливі і компактно забудовані, мають прекрасний, як в архітектурному, так і в естетичному плані, центр. У нас вдало розміщені адміністративні будинки, об'єкти соціально-культурного призначення, державні установи, комерційні структури. Скажу чесно, мабуть, жоден районний центр області, а то й навіть окремі міста, не мають такої своєї центральної частини. І це не тільки моя думка, як патріота своєї малої батьківщини. Це підмічають і гості, які бувають у нас. Тож забезпечення належних і комфортних умов проживання у містечку кожному члену територіальної громади, завжди було і залишається першочерговим завданням влади, яку для себе вибирають кельменчани. Тому, питання будівництва і ремонту доріг, вулиць, площ, виконання санітарно-екологічних робіт, здійснення посадки дерев, кущів, квітів, ремонти огорож та фасадів будинків, весь багатогранний спектр, що стосується благоустрою – завжди в планах роботи виконкому селищної ради. При цьому, всі ці питання намагаємось вирішувати комплексно. Тобто, при новому будівництві чи реконструкції, встановленні малих архітектурних форм, поряд з проведенням будівельно-монтажних робіт виконується благоустрій прилеглих територій.

Прикладом у виконанні даних робіт ста-

ло Кельменецьке відділення Ощадного банку України. Новозбудована споруда стала домінантним елементом центру селища. Прилегла територія викладена пресованою тротуарною плиткою, вдало підібрано зовнішнє оздоблення стін, даху, дверей, вікон, входу до реклами. Недарма об'єкт став (за оцінкою Державного комітету України з питань будівництва та архітектури) одним із переможців конкурсу на кращу споруду громадського призначення. До таких об'єктів можна віднести і торговельний комплекс «Марічка», торговельний центр «Люкс», бари «Пастораль» та «Фортуна», магазин «Ветеран» (п/п Тимінська М., Лісничук Л., Пастух О., Фортуна А., Дерев'яно В.). Комплексне вирішення питання реконструкції діючих приміщень та благоустрою прилеглої території здійснено при влаштуванні магазинів «Ксенія» та «Уют» (п/п Варварич В., Сенюк М.), перукарень «Наталі», «Імідж» (п/п Мацейко Н., Білобрицька М.), аптек (п/п Мельник В.) та ін. Виконком селищної ради запровадив щорічний конкурс «На кращий благоустрій території суб'єкта малого підприємництва», підсумки якого підводяться восени до Храмового свята селища.

Хоча дороги залишаються одним з наболілих питань благоустрою містечка, виконком селищної ради постійно приділяє увагу капітальному та поточному ремонту вулиць. Приємно, що тут ми маємо розуміння і підтримку

як районної, так і обласної гілок представницької та виконавчої влади. Так, у минулому році, при підготовці до 450-річчя містечка, з обласного дорожнього фонду було виділено понад 640 тис. грн. на виконання ремонтних робіт на дорогах комунальної власності територіальної громади.

Питання чистоти і благоустрою селища стали справою честі всіх: трудових колективів організацій та установ, приватних підприємців, кожного жителя селища. Вже стали традиційними щорічні веснянні та осінні місячники санітарної очистки. Рішенням виконкому селищної ради за кожною організацією та установою, суб'єктом малого бізнесу закріплено території райцентру (вулиці, площі, сквери, тощо) для прибирання. Силами ВУЖКГ щотижня вивозиться сміття від всіх торгових точок райцентру, щомісяця (в останню суботу) – з приватного сектора селища. Фінансування на поточний благоустрій щороку збільшується і за останні три роки становить відповідно: 172,0 тис.грн., 280,0 тис.грн., 357,0 тис.грн.

Особливо плідним на виконання робіт з благоустрою був минулий рік-2009, коли Кельменці святкували своє 450-річчя. Незважаючи на економічну та фінансову кризи, що мали місце, селищній раді вдалося об'єднати зусилля всіх кельменчан, залучити всі можливі джерела фінансування для того, щоб підготувати містечко до ювілею. І зроблено чимало: проведено капітальний ремонт пам'ятника загиблим воїнам-кельменчанам

та пам'ятного знаку жертвам політичних репресій і голодомору 1946-1947 р.р., розпочато реконструкцію пл. Дружби народів, замінено зовнішнє освітлення пл. Центральної, проведено ремонти фасадів та приміщень окремих установ і житлових будинків, ямковий ремонт центральних вулиць селища, відкрито ряд об'єктів у сфері послуг та ін. При підтримці районної ради та адміністрації було відкрито спортивну площадку для ігрових видів спорту з штучним покриттям.

Підсумком роботи виконкому селищної ради щодо благоустрою, будівництва та санітарної очистки стало друге призове місце в обласному конкурсі «Населений пункт найкращого благоустрою і підтримки громадського порядку» цього року. Передбачена умовами конкурсу, грошова винагорода за призове місце буде використана виконкомом селищної ради виключно на благоустрій містечка.

Проблем вистачає, як і в інших голів територіальних громад і їх потрібно поступово вирішувати по мірі виникнення та можливостей. А роботи своє містечко, в якому народився, виріс, живуть твої діти і житимуть нащадки красивішим, охайнішим, чистішим, комфортнішим для проживання в ньому, і бачити усміхнені обличчя його мешканців, мабуть є найвищою винагородою, справжньою оцінкою роботи влади, яка покликана слугувати своїй громаді. Готовий підписатись під кожним цим словом і радий, що маю в цьому однодумців.

СТАТИСТИКА, ФАКТИ, ПОДІЇ

В ІНТЕРЕСАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД УКРАЇНИ

Голова Чернівецької обласної ради Іван ШИЛЕПНИЦЬКИЙ увійшов до складу Організаційного комітету Загальнонаціонального проекту «Україна від краю до краю. Місцеве самоврядування». Метою проекту, що вдруге відбувається за підтримки Верховної Ради України та низки асоціацій самоврядних органів, є популяризація передового досвіду діяльності

представницьких органів влади щодо забезпечення поступального розвитку територіальних громад сіл, селищ, міст різних регіонів України. Голова Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Олександр ОМЕЛЬЧЕНКО нагородив Івана Орестовича ШИЛЕПНИЦЬКОГО дипломом за вагомий внесок у розвиток місцевого самоврядування та зміцнення української державності.

прес-служба обласної ради

«ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ: ЄВРООПТИМІЗМ VERSUS ЄВРОСКЕПТИЦИЗМ»

Наприкінці квітня у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича на факультеті історії, політології та міжнародних відносин відбувся круглий стіл «Інтеграційні процеси: єврооптимізм versus євроскептицизм».

Організаторами заходу виступили Чернівецький регіональний Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій, кафедра політології та державного управління, кафедра міжна-

• Гакман Сергій Михайлович – заступник директора-начальник науково-дослідного відділу Чернівецького центру перепідготовки та підвищення кваліфікації, кандидат історичних наук.

В дискусіях виступили:

• Буркут Ігор Григорович – доцент кафедри політології та державного управління Чернівецького національного університету ім. Ю.Федьковича, кандидат історичних наук;

• Карбашевський Валерій Танасійович – голова Чернівецької обласної громадської

учасники активно висловлювали власні думки

С. Гакман та В. Фісанов

родної інформації Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича.

В роботі круглого столу взяли участь науковці, лідери громадського сектору та представники органів виконавчої влади і місцевого самоврядування.

На засіданні круглого столу обговорювалися два ключових питання:

- єврооптимісти та євроскептики в ЄС та їх вплив на політику;
- євроінтеграційний курс України: аргументи українських оптимістів та скептиків.

З імпульсними доповідями виступили:

• Фісанов Володимир Петрович – завідувач кафедри міжнародної інформації Чернівецького національного університету ім. Ю.Федьковича, доктор історичних наук, професор;

організації «Європейське партнерство», депутат Шевченківської районної ради м. Чернівці;

• Кирпушко Ярослав Васильович – виконавчий директор Буковинського центру реконструкції і розвитку, кандидат географічних наук;

• Раєвський Денис Олексійович – головний спеціаліст відділу суспільно-політичного моніторингу та інформування Управління з питань внутрішньої політики облдержадміністрації;

• Грищенко Альбіна Віталіївна – заступник директора-начальник навчально-методичного відділу Чернівецького центру перепідготовки та підвищення кваліфікації;

• Баб'юк Ігор Орестович – директор Буковинського центру виборчих технологій.

Володимир ФІСАНОВ,

*завідувач кафедри міжнародної інформації
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича, доктор історичних
наук, професор*

ЄВРОСКЕПТИЦИЗМ: ІДЕЇ ТА ПОЛІТИКА

Проблема європейської ідентичності і набуття “європейського громадянства”, як про це досить часто пише відомий німецький вчений Юрген Габермас, насамперед, у соціальному сенсі і у сенсі долучення до цінностей демократії стає усе більш актуальною задачею для України. Однак в умовах наростаючої кризи (а у нашому суспільстві вона має перманентний характер ось уже років 20) розмови про європейські цінності досить часто у багатьох людей викликають роздратування, а то й просто відторгнення і неприйняття. Подібні настрої характерні і для сусідніх країн, скажімо, для Польщі, Угорщини, а також навіть і для “старих європейців” – англійців, французів, італійців. Скептичні настрої щодо сталого і передбачуваного майбутнього ЄС об’єднуються дослідниками та експертами під одною назвою “євроскептицизм”.

Визначити, що таке євроскептицизм – досить непросте завдання. Незважаючи на те, що саме поняття вже тривалий час застосовується у ЗМІ, воно порівняно недавно стало предметом наукового аналізу. Взагалі, якщо говорити про походження самого терміну, то Оксфордський словник англійської мови містить термін “євроскептицизм” і пов’язує його походження зі статтею, присвяченою Маргарет Тетчер й опублікованою у газеті “Таймс” у 1986 році, де діяч, налаштований антиєвропейськи визначається як політик, який ставиться вельми “скептично щодо очікуваних вигод від зростаючого співробітництва з членами Європейського Союзу, особливо той, хто жорстко опонує збільшенню політичної та економічної інтеграції”.

Сьогодні деякі дослідники пропонують розрізняти два види євроскептицизму – жорсткий і м’який. Під першим розуміють незгоду з ідеєю європейської інтеграції та її втіленням у вигляді ЄС, а також, насамперед, незгоду з участю своєї країни у цьому проекті. Другий вид євроскептицизму включає цілий ряд критичних зауважень щодо союзу. Його розглядають як висловлення якісної опозиції до певних нинішніх дій Євросоюзу, які не

відповідають інтересам власної національної держави. Ця позиція не означає, однак, прагнення до порушення принципів функціонування Європейського союзу і членства своєї країни в його структурах. Якщо вести мову про євроскепсис, пов’язаний із захистом національних інтересів, то він виражається у твердому захисті своїх національних інтересів на різних європейських форумах і у віддачі переваги саме їм, а не загальним інтересам об’єднаної Європи, при постійному декларуванні свого “європейського кредо”.

Після беззастережного відкинення французькими та голандськими виборцями європейського Конституційного договору в ході референдумів в травні і червні 2005 р. стало цілком ясно, що з’явилася значна опозиція і виникло невдоволення з приводу процесу політичної та економічної інтеграції, здійснюваного Євросоюзом. Інші три європейські країни, в яких відсоток незгоди з нинішнім напрямком інтеграції в ЄС також досяг найвищих показників, – це Великобританія, Чехія і Польща.

Подивимось, до прикладу, мотивацію французів у 2005 р. Отже, 31% тих, хто проголосував “проти” вказували на негативні на-

слідки ухвалення Конституції ЄС для рівня безробіття, 26% – на поганий економічний стан країни і 18% своє рішення пов'язували з критичним ставленням до президента Ж. Ширака та його уряду. 19% тих, хто проголосував “проти” причини свого рішення вбачали у зайвій ліберальності Конституційного договору, 16% вказували на відсутність у Конституції елементів соціального захисту. В оцінці 12% з тих, хто відкинув Конституційний договір, він виявився надмірно складним. Для інших 6% вирішальне значення мало визнання Туреччини кандидатом на приєднання до ЄС, в оцінці 5% ухвалення Конституційного договору загрожувало втратою суверенітету, а 4% вважали себе противниками Європи і європейського проекту.

Запропоновані експертами більш “дрібні” градації євроскептицизму враховують передусім мотиви виникнення незгоди з питаннями сучасного європейського проекту. Вони можуть виявитись дієвими, коли знадобиться визначити все розмаїття позицій, пов'язаних з критикою чинної моделі європейської інтеграції.

Наприклад, інституційний євроскепсис обумовлений переконанням у тому, що діючі європейські інститути не мають достатньо легітимного статусу і відрізняються невеликою ефективністю в порівнянні з національними інститутами, а також впевненістю у тому, що європейські структури страждають від дефіциту демократії. Політично орієнтований євроскептицизм пов'язаний з незгодою з конкретними проявами політики ЄС, такими, як, наприклад, введення євро, політика в галузі сільського господарства, вільне переміщення людей. Існує також євроскептицизм, що виник на ґрунті поганого досвіду і неприємного враження від зневажливого ставлення з боку європейських інституцій. Причому нерідко цей досвід сформувався вже під час переговорів про вступ чи інших процедурних перемовин на різних етапах європейської інтеграції, у ході яких з боку євровичовників висувалось усе більше вимог. Україна, мабуть, перенасичена саме таким не дуже позитивним досвідом. Дуже розповсюдженим сьогодні в Європі є євроскептицизм, де головним моти-

вом політичних сил у різних країнах є страх втрати національної ідентичності на користь наднаціональних організацій. Він обумовлений дихотомією “національна ідентичність чи європейська ідентичність”. Євроскептицизм, заснований на ідентичності, своїм корінням походить від країн, де сформувалися консолідовані, радикальні праві сили (як, наприклад, у Франції та Австрії), а також у державах, в яких відчутні сильні націоналістичні напруженості. До числа останніх можна віднести Італію, Бельгію, а також традиційно Великобританію, в якій Консервативна партія була і залишається до цих пір одним з головних bastionів євроскептицизму.

Якщо вести мову про партії, то існують три базові групи орієнтацій:

До першої групи входять ті, хто критикує ЄС з націоналістичних, “суверенних”, вкрай правих або консервативних позицій. Вони незадоволені тим, що формується європейська наддержава, яка у майбутньому приведе до ліквідації незалежності держав-членів, а також до знищення почуття національної ідентичності. Однозначно висловлюють свою думку з даного питання, такі політичні сили – англійські консерватори, польська партія “Право і справедливість”, французькі – “Рух за Францію” і “Народний фронт”, італійська “Ліга Півночі”, бельгійський “Фламандський блок”, австрійська Партія свободи.

У другий блок входять партії, які активно використовують гасла боротьби з корупцією та бюрократичною системою, що існує в ЄС, а також з його відчуженням і віддаленістю від європейських громадян. Тут мається на увазі ліберально-консервативний євроскептицизм, який, мабуть, доцільніше було б назвати ультраліберальним. Цікавим тут є приклад Чехії, де євроскептицизм, заснований саме на ультраліберальних і лівих позиціях і не пов'язаний з відновленням націоналізму. Тут слід додати, що чехи, цілком ймовірно, – це один з найменш націоналістичних народів у всій Центральній Європі. Відзначимо, що чеське керівництво і президент Вацлав Клаус зокрема вимагали виключити перегляд відомих декретів президента Е.Бенеша, за якими у 1946 р. із тодішньої Чехо-Словаччини ви-

слали етнічних німців та угорців і конфіскували їх майно. Отримавши перемогу над євробюрократами, Чехія стала черговою країною, що виторгувала собі певні переваги в ЄС. Католицька Польща отримала право не легалізувати одностатеві шлюби. Отже, під час переговорів з Брюсселем переваги дуже часто виявляються на боці євроскептиків.

До цього ж другого блоку можна віднести також угруповання різної ідеологічної спрямованості, що вимагають в ім'я справжнього європеїзму встановити дієву та учасницьку демократію, яка покінчить з дефіцитом демократії в ЄС. Ці угруповання утворюють в переважній більшості партії-меншини, що мають зовсім недовгу історію і часто збираються навколо аутсайдерів національної політики. До цього типу угруповань можна віднести австрійські “Список Ганса-Петера Мартіна”, “Червневий список” і голандську “Транспарентна Європа”.

У третій блок входять угруповання, що представляють “лівопопулістський” євроскептицизм і критикують антигромадянський характер нинішнього процесу інтеграції в ЄС. Для лівих, котрі сформувавши свої позиції під впливом соціокомуністичної ідеї у поєднанні з популізмом, ЄС являє собою бастион багатонаціонального капіталізму. Тому в ім'я Європи, більш соціальної й рівноправної, необхідно виступити проти ЄС. Саме таку позицію займає більшість комуністичних партій старої і нової Європи, таких, як німецька ПДС, італійська Партія комуністичного відродження, французька компартія, чеські комуністи, а також екологічні партії в Бельгії і Швеції. До речі, в Греції саме такі погляди знайшли дуже велику підтримку під час останніх масових виступів населення. Цікаво, що до п'ятого розширення ЄС більш важливого значення мав лівий євроскептицизм, особливо для південноєвропейських країн, де французькі, грецькі, португальські, іспанські та італійські комуністи отримували в середньому близько 10% голосів виборців. З іншого боку, ліберальні євроскептики найкращі свої результати показали у розвинених країнах Центральної і Північної Європи – Фінляндії, Швеції та Данії.

Скепсис щодо нинішнього європейського проекту висловлюють представники окремих політичних сил і в Україні. Антиєвропейські погляди зазвичай панують у стані лівих – у комуністів, прогресивних соціалістів. Лідер останніх Н. Вітренко досить часто вживає при характеристиці ЄС термін “неонацистський”. До речі, це дуже схоже на риторику італійської правої партії “Ліга Півночі”, лідер якої У. Боссі назвав ЄС “сталіністською конструкцією” і “новим фашизмом”. Євроскептичні погляди усе частіше висловлює і представник правих в Україні Олег Тягнибок.

Не додають оптимізму українцям і геополітичні реалії, які змінюються не на нашу користь. Сполучені Штати усе більше дистанціюються від Європи. Франція починає “дрейфувати” у бік США. Причому вона зайнята більше Середземномор'ям, якщо зважити на нинішні плани Саркозі.

Німеччина і Росія, як свідчать останні події, намагаються домовитись між собою про певний “економічний розподіл сфер впливу”, зрозуміло, за рахунок третіх країн. А цими третіми країнами можуть бути на даний момент, як не крути, лише держави ЦСЄ. Ця занепокоєність посиленням Росії і почасти Німеччини в регіоні, у контексті російсько-грузинської війни 2008 р., була висловлена у відомому листі Бараку Обамі, який підписали зокрема Вацлав Гавел, Александр Квасневський, Лех Валенса, угорські та прибалтійські політики, а також экс-президент Румунії Еміль Константінеску.

Зі свого боку, ми маємо також як громадяни своєї країни розуміти і постійно підкреслювати, що ми не бажаємо брати участь у великих імперських чи постімперських проектах, які пропонуються сьогодні. Дені де Ружмон у “Відкритому листі до європейців”, зокрема, наголосив: “Мала держава існує, щоб у світі був зелений куток, де б якнайбільше мешканців могли насолоджуватися статусом громадянина. Мала держава не має нічого, окрім правдивої та реальної свободи, якою вона повністю компенсує в ідеальному плані навіть могутність великих держав”. Французька журналістка Анні Дюбантон будучи упевненою, що демократична

Україна – це унікальний проект, зазначає: “Важливо розуміти, що відкриття України в Європі тільки-но відбулося”. Ось Польща вже “абсорбована” Європою. Україна являє собою “іншу модель” демократії і “ми цікавимось, чому вона існує, як вона може бути захищена”.

Проблема України в Європі, на нашу думку, полягає у тому, що і представники влади, іноді навіть громадські активісти налаштовані не на адаптування і осмислене застосування європейських норм і цінностей, а на бурхливу діяльність імітаторів. Однак люди, котрі бездумно мавпують моделі інших з часом перестають довіряти самим собі. Острівці ж інтелектуальної свободи народжуються у праці, дискусії і вірному виборі дієвих життєвих стратегій. Час, коли європейцем ставали за народженням, минув – тепер це стало працею і кар’єрою. Європейці за вибором і розрахунком чимось споріднені з нашими західниками XIX ст. Чи добре сьогодні

бути “західником” в Україні? Інструментально для України це має більше позитивів, ніж негативів, бо сприяє професіоналізму, адекватності, оптимізації шляхів розвитку. Слід, мабуть, наважитись на поступове об’єднання досвіду української чуттєвості і духовності з досвідом західної раціональності.

Стрижень європейського єднання метафорично й ідеалістично висловив півстоліття тому, у 50-і роки, у своїй “Залізній містерії” відомий письменник Леонід Андреев:

*Раненым львом – европейская раса
Чуть зализала кровь ран,
Встала, творит,
Создает колосса –
Сплав сорока стран.
Зоркость германства
и жар романства
Слив с широтой славян,
Контуром тройственного христианства
Мы окаймим наш стан.*

СТАТИСТИКА, ФАКТИ, ПОДІЇ

КРАЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ СЛУЖБОВЕЦЬ

17 червня 2010р. у Чернівецькій області завершилось проведення II туру Всеукраїнського конкурсу “Кращий державний службовець”. Учасники II туру проходили співбесіду з питань службової етики, виконували практичні завдання та провели публічний виступ у рамках засідання круглого столу.

Переможцем II туру Всеукраїнського конкурсу “Кращий державний службовець” у номінації “Кращий керівник” серед державних службовців Чернівецької обласної державної адміністрації визначено:

- Мар’янчук Надія Анатоліївна – начальник відділу адміністрування Державного реєстру виборців апарату Чернівецької облдержадміністрації

Переможцем II туру Всеукраїнського конкурсу “Кращий державний службовець” у номінації “Кращий спеціаліст” серед державних службовців Чернівецької обласної державної адміністрації визначено:

- Купчанко Марина Василівна – головний спеціаліст відділу видавництва, поліграфії та книго-розповсюдження управління інформації та зв’яз-

ків з громадськістю Чернівецької облдержадміністрації.

Переможцем II туру Всеукраїнського конкурсу “Кращий державний службовець” у номінації “Кращий керівник” серед державних службовців райдержадміністрацій області:

- Козицька Інна Олексіївна – заступник начальника управління – начальник відділу контролю за правильністю призначення і виплати пенсій та інших соціальних допомог управління праці та соціального захисту населення Кельменецької райдержадміністрації

Переможцем II туру Всеукраїнського конкурсу “Кращий державний службовець” у номінації “Кращий спеціаліст” серед державних службовців райдержадміністрацій області визначити:

- Іванюк Галина Василівна – провідний спеціаліст сектора внутрішньої політики та зв’язків з громадськістю апарату Вишницької райдержадміністрації.

Петро БРИЦЬКИЙ,

*професор кафедри історії України
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича, доктор
історичних наук*

ОСОБЛИВОСТІ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ПЕРІОДУ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (1939-1945 рр.)

Останнім часом в засобах масової інформації з подачі високопосадовців та ідеологів Росії мусується питання про спільний підручник для шкіл з історії України та Росії. Особливо це посилюється після рішення президента Росії про створення „Комісії при президентові у протидії спробам фальсифікації історії на шкоду інтересам Росії”. Для початку російська сторона запропонувала створити навчальний посібник для вчителів історії України і Росії. Однотипний підручник з історії України та Росії не може бути. Кожний народ, в тому числі й український, має свою історію відмінну від історії сусідів.

Взяти для прикладу історію України періоду Другої світової війни. Вона має ряд відмінностей і особливостей від історії Росії, які полягають в наступному:

- Відмінність в періодизації війни на території України.
- Відмінність в окупаційному режимі.
- Відмінність в антифашистській боротьбі в Україні в період окупації.
- Відмінність у втратах України та Росії в період війни, як в причинах так і в об’ємі.

1. Що стосується періодизації війни на території України, то треба відзначити, що на відміну від інших радянських республік, за винятком Білорусії, на її території війна почалася ще у вересні 1939 р., так як ми вивчаємо в теперішній час не тільки історію УРСР в кордонах до вересня 1939 р., а в сучасних держави Україна.

Як відомо, між СРСР і Німеччиною 23-серпня 1939 р. був підписаний договір про ненапад. Якби тільки договір. Але до нього був додатковий секретний протокол, за яким СРСР і Німеччина фактично поділили на сфери впливу територію Польщі, вказані їх границі по лінії рік Нарев, Вісла, Сан. „Питання в тому, говориться в протоколі, – чи бажано в інтересах обох сторін збереження

незалежності Польської держави, і про кордони такої держави буде остаточно вирішене лише ходом майбутніх політичних надій”. Звідси випливає, що керівництво СРСР було співучасником розв’язування Другої світової війни. Вступ СРСР у війну проти Польщі 17 вересня 1939 р. водночас означав, що Радянський Союз вступив у неї на боці Гітлера. В радянській історіографії це трактувалося „визвольним походом”. Але ж з точки зору міжнародного права це мало характер агресії СРСР проти Польщі, так як в 1932 р. між СРСР і Польщею був підписаний договір про ненапад, а в 1938 р. він був продовжений ще на 5 років (до 1943 р.).

Як зустрічало Червону армію населення Західної України? Більшість позитивно, до життя українського населення в Польщі було нелегким. Тим більше, що для походу в Польщу в Червону армію радянське керівництво мобілізувало переважно чоловіків Житомирської, Кам’янець-Подільської і Вінницької областей. Тих, які знали українську мову, звичаї, традиції і т.п.

Не можна заперечувати те, що з приходом радянської влади було зроблено багато позитивного в сфері освіти, медицини, культури та ін. Але разом з цим здійснювалися полі-

тичні репресії проти існуючих політичних партій, громадських організацій, колишніх державних чиновників, офіцерів, народних національних домів і т.д. Про їх масовість свідчить наступна цифра: на території Західної України і Західної Білорусії з вересня 1939 р. по червень 1941 р. було репресовано 1 млн. 173 тис. чол.

Під час будівництва лише одного Яворівського полігону з 1939 р. до 1 лютого 1941 р. було зруйновано 162 села і хуторів, і насильно депортовано їх жителів в кількості 100 тис. чол.

І на завершення при відступі Червоної армії в червні 1941 р. НКВС здійснило масові розстріли в'язнів тюрем (львівських – 2464 в'язня, Самборі, Стрию – 1101, Перемишлі – 207, Станіславі – 1000, Луцьку – 2000, Ковелі – 194 та ін.). Ці репресії запламували те, що було зроблено позитивне, і посягли ворожнечу до радянської влади.

2. Відмінність в окупаційному режимі полягає в тому, що територія України. По-перше, була повністю окупована. А, по-друге, її територія була розділена на 5 частин (або зон). 1). Карпатська Україна була окупована Угорщиною ще в березні 1939 р. 2). Північна Буковина, Бессарабія – Румунією. Крім того, за згодою Гітлера, Румунія окупувала Ізмаїльську, Одеську, південну частину Вінницької і західну частину Миколаївської областей під назвою „Трансністрія” (Задністров'є). 3). Галичина була приєднана до Генеральної губернії – Польща. 4). Харківська, Сталінська (Донецька) і Ворошиловградська (Луганська) були підпорядковані начальнику тилу фронтових частин німецьких військ. 5). Вся решта території (більша частина українських земель) входила до так званого „Рейхскомісаріату України”. До нього були приєднані південні райони Брестської, Пінської, Поліської і Гомельської областей Білорусії, а також південні райони Орловської області РСФРР. Звідси в кожній з цих окупованих частин був свій окупаційний режим.

Окуповані землі РСФРР перебували лише під німецькими окупантами.

3. Відмінність в антифашистській боротьбі в Україні в період Другої світової

війни полягає в тому, що на її території діяли радянські партизани і підпілля та національні збройні формування під назвою Українська повстанська армія.

1). У радянській історіографії стверджувалося, що боротьба радянських партизанів і підпілля провадилася винятково під керівництвом комуністичної партії і тільки. Але, як виявилось, не зовсім так було. Безумовно, були партизанські загони і з'єднання сформовані під керівництвом компартійних органів. Але й були також розвідувально-диверсійні загони, сформовані НКВС і підпорядковані лише цьому відомству (загони Медведєва, Бринського та ін.). Правдою було те, що діяли самостійно сформовані партизанські загони (творені молоддю, бійцями Червоної армії, які попали в оточення та ін.).

2). Як зазначалося вище, на території України діяла також Українська повстанська армія.

4. Відмінність у втратах України полягає в тому, що вони були не тільки при наступі гітлерівської армії і окупації нею території України, але й при відступі Червоної армії. Це стосується як людського фактору, так і матеріальних цінностей.

Людські втрати України мають наступні складові: 1). На фронті загинуло від 3,5 до 4,1 млн., з понад 7 млн. мобілізованих в армію. 2). Страчено мирного населення в тилу під час окупації понад 5,5 млн. чол. (в т.ч. 1,2 млн. військовополонених червоноармійців, серед яких було багато українців). 3). Примусово вивезено в Німеччину на каторжні роботи 2 млн. 314 тис. чол. Близько 600 тис. з них або загинули, або не повернулися в Україну. 4). При евакуації крупних промислових підприємств (550) разом із заводським обладнанням було евакуйовано 3 млн. 500 тис. інженерно-технічних працівників і кваліфікованих робітників разом із сім'ями. Більшість з них не повернулися. А це кваліфіковані і фізично здорові кадри, яких так потребувала зруйнована Україна.

Необхідно зазначити що поза радянською статистикою жертв періоду Другої світової війни опинилися загиблі під час радянсько-польської і радянсько-фінської воєн.

В цілому Україна втратила третину свого населення в період цієї війни. Напередодні війни в Україні числилося 41,3 млн. чол. (за іншими даними 41,9), а на 1 січня 1946 р. стало 27,4 млн.)

5). Але втрати України полягають не тільки в людських жертвах. Зруйновано було 714 міст і селищ міського типу, 28 тис. сіл. Без житла залишилося 10 тис. чоловік. Було спалено з людьми 259 сіл.

Розорено 28 колгоспів, 15 тис. промислових підприємств, 18 тис. лікувальних закладів, майже 33 тис. шкіл, технікумів, вузів, науково-дослідних інститутів.

Величезні втрати війна принесла культурним цінностям України – архівам, історичним і художнім музеям, картинним галереям, бібліотекам. В радянській історіографії зазна-

чалися лише збитки нанесені гітлерівськими загарбниками. Безумовно, це було. Але правдою є й те, що при відступі Червоної армії в 1941-1942 рр. багато цінних архівів, документів, художніх картин з картинних галерей, цінних експонатів музеїв, фондів бібліотек, які були вивезені при евакуації не повернуті до цих пір. А Державна Дума РФ кілька років тому прийняла середньовічний закон типу „що з воза впало те пропало”, тобто нічого, нікому не повертати. Не отримала Україна (тоді УРСР) й компенсації за евакуйовані підприємства, худобу (а це 6 млн. 283 тис. голів). В цьому суть відмінності втрат від гітлерівських загарбників і внаслідок відступу Червоної армії у зв'язку з вивезенням матеріальних цінностей в тил СРСР, більшість яких Україні не повернута.

СТАТИСТИКА, ФАКТИ, ПОДІЇ

«ПАТРІОТИЗМ ЯК ОСНОВА СЛОВ'ЯНСКИХ НАРОДІВ»

Цього року наша країна святкувала 65 років Великої перемоги. Найбільш жорстока в історії людства війна завершилася повною перемогою над фашизмом як державною ідеологією. З кожним роком, на жаль, зменшується кількість ветеранів, які пройшли скрізь шторм свинцю і ураган вогню за свободу та незалежність своєї Батьківщини, в ім'я життя на землі. Тому особливо цінними для виховання підростаючого покоління є зустрічі з цими живими свідками і творцями історії.

З ініціативи Комунального закладу «Луганський обласний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій; Чернівецького регіонального центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій та Брянського філіалу Орловської регіональної академії дер-

жавної служби (Російська Федерація) відбулася міжнародна відеоконференція «Патріотизм як основа слов'янських народів». Організаторами стали вищевказані навчальні заклади післядипломної освіти.

В роботі круглого столу взяли участь ветерани Великої вітчизняної війни, воїни-інтернаціоналісти, викладачі вищих та середніх навчальних закладів, лідери громадських організацій, посадові особи органів виконавчої влади, працівники культурно-освітніх закладів.

На конференції обговорювалися питання патріотичного виховання молоді на прикладі героїзму радянських народів під час Великої вітчизняної війни. Виступи учасників Другої світової війни та воїнів-інтернаціоналістів були поєднані ідеєю спадкоємності героїзму та патріотизму. Викладачі навчальних закладів підкреслювали важливість використання історії Другої світової війни, відображені в літературних та кіно-творах, а також у музейних експозиціях у вихованні молодого покоління наших держав. З вуст всіх учасників міжнародної відеоконференції звучала велика шана та вдячність сивоволосим творцям героїчної історії.

Сергій ГАКМАН,
*заступник директора-начальник
 науково-дослідного відділу Чернівецького
 регіонального центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій,
 кандидат історичних наук*

ПРИЄДНАННЯ БЕССАРАБІЇ ТА ПІВНІЧНОЇ ЧАСТИНИ БУКОВИНИ ДО СРСР: ПОГЛЯД ЧЕРЕЗ 70 РОКІВ.

Цього літа виповнюється 70 років з моменту приєднання Бессарабії та північної частини Буковини до СРСР. В умовах становлення незалежної української держави і входження її як рівноправного партнера до європейського та світового співтовариства важливого значення набуває необхідність об'єктивного висвітлення питань історичного минулого, які раніше або замовчувалися, або висвітлювалися однобоко. До такої групи, безумовно, належить проблема Бессарабії та північної частини Буковини, особливо у складному переплетенні різних аспектів міжнародних відносин у 1940 р., під час якого відбулося приєднання цих територій до СРСР.

Враховуючи те, що ця проблема є болючою не лише в історіографії, але й у свідомості громадян України, Республіки Молдова та Румунії, оскільки «історична правда» у кожній з сторін була своєю, а деякою мірою залишається такою й тепер, спробуємо вести мову про історичні реалії з усією їх складністю та суперечливістю. Це необхідно й тому, що лише об'єктивний погляд на історичні події зможе вплинути позитивно на побудову дружніх відносин між сусідніми країнами на принципах взаємоповаги, взаємодовіри та співробітництва.

Спробуємо пунктиром викласти історію подій 1940 р., тобто політико-дипломатичні і військово-пропагандистські заходи щодо приєднання Бессарабії та північної частини Буковини до СРСР, а також особливості безпосереднього процесу включення зазначених територій до складу Радянського Союзу.

Як відомо, 23 серпня 1939 р. був підписаний радянсько-німецький договір про ненапад і таємний додатковий протокол до нього, який пе-

редбачав розподіл сфер впливу в Східній Європі між двома тоталітарними режимами. У пункті 3 протоколу зазначалось: «Стосовно південного сходу Європи з радянського боку підкреслюється інтерес до Бессарабії. З німецької сторони заявляється про її повну політичну незацікавленість у цих областях». Саме цей пункт дозволив Радянському Союзу приєднати у майбутньому Бессарабію. І хоча у радянсько-німецьких домовленостях від 23 серпня 1939 р. Буковина не згадується, саме їх наявність блокувала будь-які дії Німеччини на підтримку Румунії під час вирішення буковинського питання.

Навесні 1940 р. радянське керівництво почало підготовчу кампанію для «вирішення бессарабського питання». З частин Київського Особливого та Одеського військових округів був сформований Південний фронт на чолі з генералом армії Г.Жуковим. Командування Червоної армії впродовж весни сконцентрувало на радянсько-румунському кордоні 32 стрілецькі, 2 мотострілецькі та

6 кавалерійських дивізій, 11 танкових і 3 повітрянодесантні бригади, 16 арtpолків резерву головнокомандувача, 14 полків корпусної артилерії та 4 окремі артдивізіони. На основних напрямках наступу була забезпечена більш ніж потрійна перевага у живій силі та засобах.

Одночасно готувався величезний пропагандистський апарат для роботи з населенням. 21 червня 1940 р. Головне політичне управління Червоної армії прийняло директиву № 0140, згідно з якою військові округи комплектувалися політпрацівниками різних ланок, мобілізувалися працівники партійних та радянських органів Молдавської АРСР, створювалися редакції газет румунською мовою. Для культурного обслуговування населення були організовані концертні бригади, ансамблі молдавських народних танців та музики тощо. Виготовлено велику кількість прапорів СРСР та УРСР, лозунгів і портретів радянських керівників.

Паралельно з приготуваннями до воєнних дій радянське керівництво мобілізувало зарубіжні комуністичні партії на підтримку політики Кремля, зобов'язавши директивою Комінтерну Комуністичну партію Румунії “підтримувати вирішення проблеми Бессарабії та спірних питань із сусідніми балканськими державами мирним шляхом”. У травні в Бессарабію були таємно направлені кілька груп для “підготовки населення до зустрічі Червоної армії”, а також для збирання розвідувальних даних.

26 червня 1940 р. В.Молотов вручив румунському посланникові у Москві Г.Давілеску ноту ультимативного характеру з вимогою передачі Радянському Союзу Бессарабії та північної частини Буковини. Отримавши ноту, румунське керівництво спішно зондувало по дипломатичних каналах позиції Німеччини, Італії, Греції, Туреччини та Югославії.

У керівництва Німеччини та Італії офіційний Бухарест з'ясувало їх позицію в цій ситуації, а також, чи згодні вони направити клопотання в Будапешт і в Софію у випадку румуно-радянської війни, щоб “запобігти їх нападу або ворожому виступу проти Румунії”.

Звернувшись до урядів Туреччини та Греції, керівництво Румунії хотіло дізнатися, чи може воно розраховувати на військову підтримку цих країн, згідно Балканського Пакту у ви-

падку можливого ворожого виступу з боку Болгарії або болгарської агресії.

Не менше цікавило офіційний Бухарест те, чи може він розраховувати на випадок ворожих виступів або агресії з боку Угорщини або Болгарії, або обох країн спільно, на військову підтримку Югославії проти цих держав, згідно двостороннього союзницького договору та згідно Балканського Пакту.

Слід зазначити, що час для пред'явлення територіальних претензій до Румунії радянським керівництвом було обрано досить вдало: між провідними державами Заходу точилися воєнні дії. Можливі кроки Німеччини на користь Румунії були заблоковані таємними домовленостями. І хоча у таємному додатковому протоколі від 23 серпня 1939 р. згадувалася лише Бессарабія, саме домовленості між Гітлером і Сталіним зробили можливим здійснення територіальних змін і відносно північнобуковинської землі. Буковина, згідно усної домовленості сторін входила до німецької “сфери впливу”.

У цих умовах воєнний конфлікт на південному сході Європи був невідгідним перш за все Берліну, тому що Румунія залишалася для нього важливим постачальником сільгосппродукції та енергоносіїв. Саме тому Німеччина і виявилася такою поступливою, погоджуючись на передачу СРСР, окрім Бессарабії, ще й північної частини Буковини, хоча вважала це порушенням згаданих домовленостей. Вона навіть погодилась вплинути на Румунію з тим, щоб остання прийняла умови Радянського Союзу.

При цьому слід підкреслити, що в кінці червня 1940 р. основна частина німецьких військ була зосереджена на заході Європи, а на східному напрямі Німеччина мала не більше 10 дивізій. Автор впевнений в тому, що саме цей збіг обставин зумовив перше порушення Радянським Союзом територіальних меж, передбачених таємними домовленостями серпня-вересня 1939 р. У результаті цього Буковина опинилася у сфері впливу СРСР, а її північна частина згодом, разом із Бессарабією відійшла до його складу, з чим змушена була погодитися Німеччина.

Не знайшовши потрібної підтримки у Німеччини та Італії та у своїх союзників, а також намагаючись уникнути тяжких наслідків, зо-

крема воєнних дій, Румунія була вимушена погодитися з умовами евакуації, зазначеними у радянській ноті.

Зазначимо, що дипломатичні акції радянського керівництва базувалися на різноманітних ґрунтовних військових приготуваннях. З метою підготовки та приєднання Бессарабії та північної частини Буковини до складу СРСР на базі Київського Особливого та Одеського військових округів був створений Південний фронт. Командувачем був призначений генерал армії Г.К.Жуков.

Генеральний штаб Червоної армії розробив два варіанти дій радянських військ. У першому варіанті був розроблений план дій на той випадок, якщо уряд Румунії не дасть згоду на мирну передачу Бессарабії та Буковини. В цій ситуації передбачалось завдати концентрованого удару 12-ю армією вздовж Пруту в напрямку міста Ясси, а 9-а армія повинна була розпочати наступ на південь від Кишинєва, до Гуш. У підсумку, це повинно було привести до оточення румунських військ в районі Бельци-Ясси. Другим варіантом передбачався план дій на випадок добровільного відступу румунських військ на захід від Пруту. Завдання радянських військ, за цим планом, полягало у швидкому виході до Пруту для того, щоб взяти під контроль відступ румунських військ. За базовий був прийнятий перший варіант дій, проте, коли військове керівництво дізналося, що румунські війська не будуть чинити опір, почав реалізовуватися другий варіант.

28 червня 1940 р. радянські війська перетнули Дністер і вступили на територію Бессарабії та північної частини Буковини. Румунські частини одержали наказ організовано відступити. При цьому мали місце грубі порушення умов передачі територій. Частини Червоної армії, перевищуючи обумовлений темп евакуації румунських військ, порушували демаркаційну лінію, створюючи тим самим місцеві інциденти. Були випадки роззброєння румунських військових. Відбувалися збройні сутички, які викликали жертви з обох сторін, у т. ч. вбитими. Вороже ставлення до себе відчували й червоноармійці, зустрічаючи на шляху мінні поля, протитанкові загородження, траншеї та заміновані або демонтовані залізничні і

мости. Як радянська, так і румунська сторона вживала певні військові та адміністративні заходи щодо населення, які мали різні мотиви та форми прояву. Низький морально-психологічний стан румунської армії призводив до розпошення цілих військових підрозділів, солдати яких кидали зброю і втікали по домівках. Водночас, грубі порушення військової дисципліни мали місце і серед червоноармійців, за які вони притягалися до відповідальності у судовому порядку.

Одразу ж після вступу Червоної армії на території Бессарабії та північної частини Буковини почав працювати величезний пропагандистський апарат. В ці дні серед населення та солдатів розповсюджувалися у великій кількості газети й спеціальна література, на вулицях і будинках розвішувалися плакати та лозунги. Політичними органами Червоної армії організовувалися мітинги та маніфестації з метою викликати у бессарабців і буковинців "гарячу любов до визволителів та почуття довіри до Рад".

2 серпня 1940 р. VII сесія Верховної Ради СРСР прийняла закони "Про утворення Союзної Молдавської Радянської Республіки" та "Про включення північної частини Буковини, Хотинського, Аккерманського та Ізмаїльського повітів до складу Української Радянської Соціалістичної Республіки". 10 лютого 1947 р. у Парижі між країнами антигітлерівської коаліції та Румунією було підписано мирну угоду про радянсько-румунський кордон, яким Румунія де-юре поступилася територіями Бессарабії та північної частини Буковини.

Отже, приєднання Бессарабії та північної частини Буковини до СРСР у червні-липні 1940 р. можна вважати добре продуманою та ретельно підготовленою політико-дипломатичною акцією, реалізація якої відбувалася із застосуванням регулярних частин збройних сил. Хоча діяла "Радянсько-румунська комісія для врегулювання спірних питань з евакуації румунських військ і установ з Бессарабії та північної частини Буковини", ці території були зайняті Червоною армією за всіма правилами військового мистецтва (були використані всі складові воєнної операції: військова сила, локальний воєнний тиск, військова розвідка, служба агітації та пропаганди), завдяки чому СРСР і досяг поставленої мети.

Ігор БУРКУТ,

доцент кафедри політології та державно-го управління Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, кандидат історичних наук

ДІЯЛЬНІСТЬ РАДЯНСЬКОГО ТА УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПІДПІЛЛЯ НА ТЕРИТОРІЇ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ У 1941-1944 РР.

В історії нашого краю роки Другої світової війни посідають особливе місце. 28 червня 1940 р. на вимогу СРСР Румунія вивела свої війська з території Бессарабії й північної частини Буковини, ці території невдовзі увійшли до складу Радянського Союзу. Чернівецьку область було утворено 7 серпня 1940 р., більшість її населення складали етнічні українці, проживали тут також румуни, молдавани, люди інших національностей.

Сучасні українські історики вважають: „серед частини буковинського і бессарабського трудового люду існували ілюзії щодо суті радянського соціалістичного ладу як благодійника і захисника його інтересів” [1. – С. 46]. Проте ілюзії швидко зникли, коли розпочалася „радянська” крау – докорінна ломка основ господарського та суспільно-політичного життя, у ході якої тисячі краян зазнали репресій. Насамперед арештовували колишніх державних чиновників румунської адміністрації, діячів та активістів заборонених політичних партій та громадських організацій, „класово ворожих елементів” та членів їхніх родин. Відтак ставлення до Радянської влади з боку багатьох буковинців і бессарабців значно погіршилося. Наслідки цього проявилися відразу після нападу гітлерівської Німеччини та її союзників на СРСР.

Прикордонна Чернівецька область прийняла на себе перший удар противника. Партійні органи і спецслужби не мали часу для створення розгалуженого підпілля, партизанських загонів. Вже на початку липня 1941 р. німецько-румунські війська зайняли

територію Чернівецької області, куди повернулася румунська адміністрація. Українське населення у переважній більшості ставилося до неї вороже, проте комуністи не змогли тоді скористатися такими настроями – їх тут в основному сприймали погано. Правда, у бессарабських районах підтримка радянської влади виявилася дещо більшою, ніж у буковинських. Тут і вирішено було створювати зародок комуністичного підпілля.

Керівником підпільного обкому партії призначено Олексія Боярка, який разом із секретарем Кельменецького райкому КП(б)У Захаром Глебом і групою з 10 осіб перейшли лінію фронту і в середині серпня вийшли до Дністра. Після переправи група розмістилася у с. Ленківці Кельменецького району. Але її спроби розгорнути підпільну роботу виявилися невдалими, підпільники потрапили у поліцейську засідку і на початку 1942 р. страчені за вироком військово-польового суду [2. – С. 233-234].

Натомість у серпні 1941 р. у Хотині виникла підпільна комсомольська організація. Її створили за власною ініціативою моло-

ді хотинчани – Кузьма Галкін, Володимир Манченко та ін. Комсомольці спочатку розповсюджували листівки із закликами боротися з окупантами. Потім перейшли до диверсійних актів – підірвали армійський склад, підпалили казарми карального загону, ушкодили лінію телефонного зв'язку [3. – С. 619]. Підпільники здійснили невдалий замах на комісара Сміду – начальника сигуранци в Хотині. Невдовзі організацію було виявлено, понад 40 юнаків заарештовано і піддано тортурам. За вимогою диктатора Румунії маршала Антонеску п'ятеро керівників підпілля засуджено до страти, інших – до каторжних робіт. Але терор не налякав антифашистів, боротьба бессарабської молоді проти окупантів продовжувалася.

У 1942 р. в с. Іванківці Кельменецького району створено підпільну молодіжну організацію, до якої увійшло 12 членів. Незважаючи на небезпеку, вони поширювали листівки, збирали важливу інформацію, яку передавали радянським розвідникам. На території Буковини з 13 вересня 1941 р. діяв наказ губернатора К. Колотеску, в якому говорилося: „Ст. 1. Якщо буде виявлено будь-який терористичний акт чи саботаж проти інтересів держави або армії, вчинений комуністами, будуть розстріляні 20 комуністів євреїв і 5 комуністів не-євреїв” [4. – С. 400]. Але опір наростає. У Новоселицькому районі з жовтня 1942 р. діяла диверсійна група. З появою у 1943-1944 р. на території Чернівецької області радянських партизанів, місцеве населення надавало їм допомогу. Так, жителі с. Брідок Заставнівського району влітку 1943 р. передали продукти партизанам-ковпаківцям, були їх провідниками й постачали їм розвідувальну інформацію. А до десантної групи О.В. Тканка, висадженої у березні 1944 р. в районі с. Ржавинці того ж району, долучилося чимало місцевих мешканців, перетворивши її на з'єднання. Всього у січні-березні 1944 р. в область перекинуто штабом партизанського

руху 3-го Українського фронту 5 партизансько-організаторських груп і загонів [5. – С. 205].

В українських населених пунктах півночі Буковини ще з 30-х рр. діяло розгалужене підпілля ОУН, знищити яке не змогли ні сигуранца, ні НКВС. Наприкінці червня 1941 р., з відходом Червоної армії з Буковини, українські підпільники підняли повстання і встановили свою владу у Вижницькому районі, де вона протрималася тиждень [6. – С. 182-184]. У Вашківському районі, Чернівцях, Кіцмані та Заставні також здійснювалися спроби встановити українську владу, але з підходом німецько-румунських військ окупанти ліквідували її органи. Рятуючись від румунських репресій, сотні членів мельниківської ОУН та співчуваючих їм селян наприкінці липня організовано перейшли на галицький бік. З них у Городенці було сформовано Буковинський Курінь під командою П. Войновського, який 14 серпня вирушив на Схід [7. – С. 76]. Його метою було „творення Української Держави”. Гітлерівцям же вона зовсім не була потрібною, і німецькі окупанти у лютому 1942 р. розстріляли більшість старшин і підстаршин куреня, а інших кинули на боротьбу з білоруськими партизанами як шуцманів-поліцейських.

Частина буковинців у 1942-43 рр. повернулася додому, щоб уникнути німецьких репресій проти членів ОУН. Проте сигуранца їх також переслідувала. 26 січня 1942 р. групу українських націоналістів було засуджено до тюремного ув'язнення військовим трибуналом у Яссах. Попри репресії, підпілля продовжувало діяти. Навесні 1944 р. місцеві загопи самооборони та інші збройні відділи ОУН (м) об'єдналися, згодом отримавши назву БУСА – Буковинська Українська Самооборонна Армія [8. – С. 90]. Нею командував сотник В. Шумка (Луговий). БУСА, налічуючи близько 1 тис. чол., вступила в бої з радянськими партизанами та військами, а у вересні 1944 р. через Румунію відійшла

у Словаччину. Натомість у Вишницькому і Путильському районах бандерівська ОУН сформувала курінь УПА, яким з листопада 1944 р. командував Н. Данилюк (Перебийніс). На початку 1945 р. проти нього кинуті значні

сили військ НКВС, і, зазнавши великих втрат, влітку курінь був розформований. За даними НКДБ, з повинною з'явилось близько 2 тис. повстанців. Підпілля ОУН в області продовжувало діяти ще декілька років.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Кучер В.І., Чернега П.М. Україна у Другій світовій війні (1939-1945). – К.: Генеза, 2004.
2. Добржанський О., Макар Ю., Масан О. Хотинщина. Історичний нарис. – Чернівці: Молодий буковинець, 2002.
3. Історія міст і сіл Української РСР. Чернівецька область. – К.: УРЕ, 1969.
4. Радянська Буковина 1940-1945. Документи і матеріали. – К.: Наукова думка, 1967.
5. Комарницький С.І. Проскурівсько-Черні-

- вецька операція (березень-квітень 1944 р.) і визволення Буковини // З історичного минулого Буковини. – Чернівці: ЧДУ, 1996.
6. Жуковський А. Історія Буковини. – Ч. 2. – Чернівці: Час, 1993.
7. Дуда А., Старик В. Буковинський курінь в боях за українську державність. 1918-1941-1944. – Київ-Чернівці, 1995.
8. Лебедь М. УПА. Українська Повстанська Армія. – Ч. 1. – Дрогобич: Відродження, 1993.

СТАТИСТИКА, ФАКТИ, ПОДІЇ

«В ОБЛАСТІ ЗАПРАЦЮВАЛА ГРОМАДСЬКА КОЛЕГІЯ З ПИТАНЬ ЗАХИСТУ СУСПІЛЬНОЇ МОРАЛІ

В обласній державній адміністрації відбулося її перше засідання за участю представника Національної експертної комісії з питань захисту суспільної моралі в Івано-Франківській, Закарпатській й Чернівецькій областях Володимира Розвадовського, який є заступником голови Громадської колегії (регіональної комісії) з питань захисту суспільної моралі в Чернівецькій області. Громадську колегію (регіональну комісію) з питань захисту суспільної моралі в Чернівецькій області, яка є колегіальним консультативно-дорадчим представником Національної експертної комісії України з питань захисту суспільної моралі, очолив перший заступник голови обласної державної адміністрації Георгій Галиць. Крім представників місцевих державних органів, до її складу ввійшли гуманітарні лідери регіону, знані та авторитетні вчені, лікарі, митці.

Громадська колегія створена з метою забезпечення координації роботи та розширення участі органів державної влади, місцевого самоврядування, громадських організацій у питаннях захисту суспільної моралі.

Як зазначив під час засідання колегії Володимир Розвадовський, її основними завданнями є: недопущення пропаганди в електронних та інших засобах масової інформації культури на-

сильства, жорстокості, поширення порнографії; провадження експертної оцінки відео-, аудіо-, друкованої продукції та інформації на електронних носіях, розроблення механізмів і методик віднесення її до такої, що завдає шкоди суспільній моралі; підтримка національної культури, мистецтва, кінематографії, книговидання, поліпшення системи пропаганди кращих зразків світової літератури, культури та мистецтва; заборона демонстрації неліцензійної аудіо-, відеопродукції телерадіокомпаніями; встановлення контролю за обігом продукції, що становить загрозу суспільній моралі. З метою координації роботи Громадської колегії щодо виконання завдань, як повідомив Володимир Розвадовський, заверджено постійні робочі групи та план роботи на 2010 рік.

Прес-служба ОДА

Олександр СИЧ,

*завідувач кафедри історії нового та
новітнього часу Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича,
доктор історичних наук, професор*

ПРО СУЧАСНЕ ТРАКТУВАННЯ ЯВИЩА КОЛАБОРАЦІОНІЗМУ ПІД ЧАС ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

Як відомо, явище колабораціонізму мало місце у більшості країн Європи, окупованих нацистською Німеччиною в період Другої світової війни, ставши синонімом усвідомленої зради. У пострадянський час у вивченні та оцінці даного феномену можна простежити дві тенденції: з одного боку, вони стали більш об'єктивними й неупередженими, але, з іншого – як не дивно – почали використовуватися як один із засобів для нав'язування нової ідеологічної догми зі своїми цінностями, міфами, пантеоном героїв, причому часто-густо з відверто націоналістичним забарвленням.

Так, у книзі російського історика М. Семіряги (яка є прикладом першої тенденції), на відміну від радянської історіографії, колабораціонізм подається як доволі неоднозначне явище: „Вимушене співробітництво на побутовому рівні не завдавало шкоди корінним інтересам батьківщини, а інколи полегшувало гніт окупації. Але колабораціонізм також міг бути свідомим актом з боку окремих громадян, суспільних і громадських діячів і соціальних груп, які слугували інтересам ворога”[1]. Таким чином, власне колаборантами слід вважати тих, хто добровільно й цілком свідомо пішов на співпрацю з фашистськими окупантами. На жаль, друга тенденція в останні два десятиліття – за ініціативи та стараннями певних політичних сил – набула неабиякого поширення. Її речники в країнах Центрально-Східної Європи, Прибалтики, у Грузії всіляко підносять і вихваляють своїх колаборантів або як борців, які намагалися заступити шлях „поширенню більшовизму в Європу”, або як патріотів, що боролися за відновлення державності своїх країн. Скажімо, при президенті Латвії діє спеціальна комісія істориків, яка збирає та узагальнює

всі „аргументи”, щоби виправдати й довести невинність латиських легіонерів СС у військових злочинах, усіяко підкреслюючи значущість їх „звитязних дій” у справі патріотичного виховання молодого покоління. Більш того, у процес переписування, а фактично перекручування та спотворення історії активно втягують молодь, пропонуючи школярам писати твори, основним змістом яких є героїзація „подвигів” місцевих есесівців, вихваляння їх як „борців за свободу латиського (литовського, естонського) народу”. Однак при цьому навіть не згадується, що єврейське населення тієї ж Латвії чи Литви було майже повністю знищено руками саме місцевих колаборантів-націоналістів, адже тільки в Латвії було створено близько 30 так званих латиських поліцейських батальйонів, які використовувалися для каральних акцій і за її межами, наприклад, у Білорусії.

Подібне трактування колабораціонізму є абсолютно антиісторичним. Як відомо, Друга світова війна була велетенським протиборством двох таборів – фашистсько-мілітаристського та антифашистського. І треба було ставати або на ту, або на іншу сторону,

бо за цих умов ніякого третього шляху бути не могло. Тому боротьба під гаслами протидії „поширенню більшовизму”, тобто проти Радянської Армії, слугувала лише пропагандистським прикриттям, а фактично була боротьбою й проти держав і народів антигітлерівської коаліції – тих же США та Великої Британії. Отже, учасники Латиського чи Естонського легіонів СС, Російської Визвольної Армії генерала Власова, грузинського легіону „Тамара” та інших подібних утворень виступали на боці нацистської Німеччини, і цього неможна заперечити та виправдати. Їх історична провина посилюється ще більше з огляду на те, що саме німецько-фашистські окупанти позбавили чи прагнули позбавити їхні країни свободи та незалежності, а також планували взагалі покласти край національній історії всіх завойованих країн, передусім слов’янських. Перемога Гітлера прирікала на зникнення як суб’єктів світової історії та культури поляків, чехів, словаків, українців, білорусів, росіян, проте, як і литовців, естонців і латишів (яких, до речі, німецькі барони до середини XIX ст. навіть не пускали до Риги). Якби Радянський Союз не розгромив фашистську Німеччину, поклавши за це мільйони життів, то історія тих же прибалтійських народів просто закінчилася б, адже планами нацистського керівництва не передбачалося їх подальшого національно-державного існування в межах т. зв. „Інгерманландії”, їм відводилася – у кращому випадку – роль свинопасів і покоївок.

Доводиться констатувати, що зазначена друга тенденція споглядається й в Україні, коли в багатьох підручниках з історії та „наукових” творах фашистські поплічники з місцевого населення, вояки ОУН-УПА чи дивізії СС „Галичина”, так би мовити, автоматично зараховуються до справжніх патріотів і подаються як „борці за волю України”. Видається, що автори цих підручників вважають, що в роки Другої світової війни явища колабораціонізму в Україні взагалі не було. Але питається, ким тоді були набрані з місцевого населення 168 тис. поліцаїв тільки в межах „рейхскомісаріату Україна”, який охоплював далеко не всю територію

України? Зрозуміло, що хтось пішов слугувати до поліції під примусом, але все ж таки більшість – з власної волі. І про кого ж тоді писав Василь Симоненко:

*Там, те ви йшли, там пуста і руїна,
І трупи не вміщалися до ям.
Плювала кров’ю ньєнка - Україна,
У морду вам і вашим хазяям.*

Чимало цих „борців” активно співробітничали з німецько-фашистськими окупантами й навіть складали їм присягу на вірність. Пригадати хоча б заяву Бандери та Стецька, де говорилося: „Український народ повинний усюди допомагати німецькій армії розбивати Москву й більшовизм” (до речі, про проголошення державної незалежності України в цій заяві нічого не згадувалося). Або слова того ж Стецька з його листа до Гітлера: „...Ми посилаємо вам, великому фюреру, від імені українського народу і його уряду, який створено у звільненому Лемберзі, сердечні привітання і побажання завершити боротьбу повною перемогою... Ми переповнені щирої вдячності і захоплення вашою героїчною армією...”. До речі, у відомому „Акті проголошення Української держави” від 30 червня 1941 р., у пункті 3-му декларується беззастережна підтримка гітлерівській Німеччині у справі „творіння нового порядку” в Європі. Скільки горя приніс цей „новий порядок” народам Європи, добре відомо. Митрополит А. Шептицький, який провів богослужіння на честь перемоги „непереможної німецької армії” та її фюрера, також у своєму листі Гітлеру від 23 вересня 1941 р. передав „свої сердечні поздоровлення з приводу оволодіння столицею України – золотоглавим містом Києвом...”.

Подібні заяви й практичні дії логічно впливали з ідеології українського інтегрального націоналізму, який, за словами канадського історика українського походження Ореста Субтельного, „цілком очевидно містив елементи фашизму й тоталітаризму”. Тому співпраця керівництва українських націоналістичних організацій з німецько-фашистським окупаційним режимом була свідомим вибором і мала до того ж ідеологічне підґрунтя. І вона продовжувалася на-

віть тоді, коли стало зрозумілим (вже влітку 1941 р.), що сподівання отримати від гітлерівського керівництва дозвіл на створення власної держави є марними. Наведемо слова керівника Українського центрального комітету, професора Кубійовича, який заявив з приводу дозволу Гімлера на формування українського підрозділу військ СС – дивізії „Галичина”: „Найвищий дозвіл на виставлення стрілецької дивізії СС, яка буде складатися з галичан-українців, це для нас відзнака і водночас особлива честь. Ми усвідомлюємо, яке велике значення буде мати ця найвища постанова. Формування галицько-української дивізії за зразком СС – це для нас не тільки відзнака, але й зобов’язання, щоби активне співробітництво з німецькими державними органами продовжувати аж до переможного закінчення війни”. Правда, незважаючи на всі старання його та інших членів комітету, слово „українська” в назві дивізії так й не з’явилося: у військовий реєстр вермахту цей підрозділ увійшов як 14-та гренадерська дивізія СС „Галичина”, командний склад якої був німецьким, і ні про яку „Українську Національну Армію” німці й слухати не хотіли. До речі, на одному з агітаційних плакатів, що закликав до вступу в дивізію, був вміщений портрет і вислів Гітлера з характерним гаслом „Галицькі СС-и ідуть в бій!”. Та виборювати незалежність України „дивізійникам” на українській землі практично не довелося. Після перебування в Південній Франції та нищівного розгрому Червоною Армією під Бродами, залишки дивізії перекинули до Словаччини, де їх доукомплектували добровольцями з числа військовополонених, використовуючи водночас для боротьби з місцевими партизанами та придушення Словацького народного повстання [2], а потім направили до Югославії проти партизанського руху під орудою Тіто.

Звісно, у галичан були підстави запекло воювати проти Радянської Армії (згадати хоча б про жахливі репресії НКВС у 1939 – 1941 рр., які не можна виправдати), тай записувалися вони до дивізії, сподіваючись зі зброєю в руках вибороти незалежність своєї Батьківщини та створити

самостійну державу, але чим їм завинили словацькі чи югославські партизани, які боролися за свободу своєї землі, й, мабуть, ніяк не заважали їхнім „змаганням” за волю України? Напрошується прозаїчне пояснення: вони вірно виконували накази керівництва військ СС, адже у тексті так званого „присягового обов’язку”, який вони приймали, говорилося: „Я, український доброволець, цією присягою добровільно віддаю себе в розпорядження Німецької Армії. Я присягаю Німецькому Вождю і Верховнокомандувачеві Німецької Армії Адольфу Гітлеру в незмінній вірності та послухові. Я урочисто зобов’язуюсь усі накази й розпорядження моїх начальників виконувати, а також усі військові, державні і службові справи суворо держати в тайні і цим самим вірно і віддано служити Німецькій Армії і одночасно своїй батьківщини. Мені ясно, що я після своєї присяги підлягаю усім німецьким військовим дисциплінарним стягненням. Кінець моєї служби, як українського добровольця, визнає Німецька Армія”. Зрозуміло, війна – це складний і трагічний час, коли люди потрапляють в екстремальні умови, але кожний мав вибір: хтось пішов в ОУН чи в УПА або до радянських партизан; але вояки дивізії склали присягу на вірність нацистському рейху, а присяга – це розділення (вільне чи невільне – інше питання) відповідальності за всі мільйони загиблих від рук тих, хто носив нашивки „СС” - організації, визнаної міжнародним трибуналом у Нюрнберзі злочинною. Трибунал затаврував усіх колаборантів і, до речі, довів численні факти співробітництва політичного керівництва ОУН з німецькими спецслужбами до й під час війни.

У наш час ветерани дивізії не соромляться свого минулого, бо почувають себе в Західній Україні „національними героями”. Свого часу вони пішли добровільно й свідомо до дивізії СС „Галичина”, вбачаючи в цьому можливість для себе, так би мовити, зреалізувати свої патріотичні почуття, а саме: здобути волю Україні, звільнивши її від „московської окупації”. Проблема полягає тільки в тому, що робили вони це під

чужими прапорами, у чужих мундирах, під чужим командуванням, а головне – у складі військ нацистського Третього рейху, у геополітичних планах керівництва якого не передбачалося існування незалежної України. До того ж, як вже зазначалося вище, в 1939 - 1945 рр. війна йшла між двома непримиренними таборами – фашистським і антифашистським, і вододіл цей був чітким і безкомпромисним; отже, за таких обставин будь-яка інша позиція (в даному випадку – боротьба за незалежну Україну водночас і проти гітлерівської Німеччини, і проти СРСР) ставала

практично неможливою, бо все одно доводилося ставати на той або інший бік. Тому слід визнати, що, незважаючи на суб'єктивні настрої та прагнення галичан-, „дивізійників” або інших учасників українських націоналістичних формувань, об'єктивно вони частіше діяли на боці реакційних, імперіалістичних, антидемократичних сил, уособленням яких тоді був фашизм. Академік НАНУ Петро Толочко вірно зазначив, що західноукраїнський націоналістичний рух не можна визнати не те що героїчним, а навіть просто корисним для країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Семиряга М. И. Коллаборационизм. Природа, типология и проявления в годы Второй мировой войны. М.,: РОССПЭН, 2000. – С. 6.
2. Šmigel' M. Okupanti z Haliče. Ukrajinská divízia SS proti SNP // *História. Revue o dejinách spoločnosti*. – číslo 5. – septeber – október 2008. – s. 23 – 26.
3. Открещиваться от прошлого – недостойно нашего народа (интервью с П. Толочко) // <http://www.news2000.com.ua/svobodaslova/otkreschivatsyaotproshlog.html...> 25. 04. 2007 - с. 3.

СТАТИСТИКА, ФАКТИ, ПОДІЇ

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ УКРАЇНИ

Розвиток інформаційного суспільства вимагає постійного розвитку соціальних структур, програмних та технічних засобів, що використовуються для підвищення оперативності обслуговування клієнтів. Не є винятком ринок праці – вимоги шукачів роботи та роботодавців до методів підбору роботи і персоналу постійно зростають.

Щоб задовольнити потреби роботодавців і своєчасно укомплектувати вакантні робочі місця державна служба зайнятості використовує найсучасніші інформаційні технології – це Інтернет-послуги та мобільний сервіс «Пошук роботи». У минулому році ними скористались 6 млн осіб, які отримали 27,7 млн. інформаційно-консультаційних та інтерактивних послуг, а за 4 місяці поточного року – 2 млн громадян вже отримали 10 млн таких послуг.

З розвитком інформаційних технологій мобільний зв'язок став більш доступним для широких верств населення, тому в кінці 2006 року державною службою зайнятості впроваджено мобільний сервіс «Пошуку роботи». Механізм

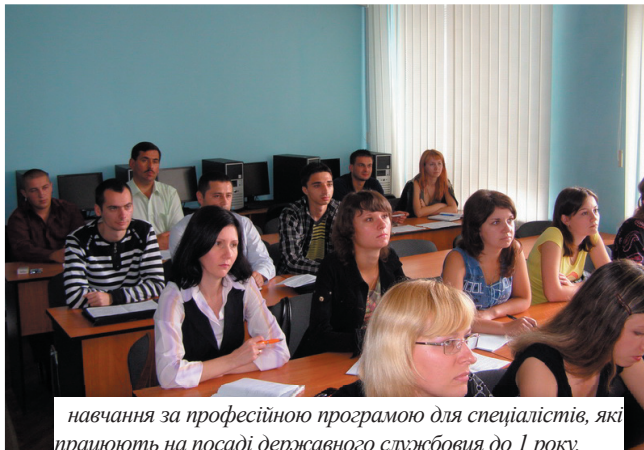
роботи сервісу достатньо простий: людина відправляє смс на номер 730, в якому зазначає місце і бажану посаду. У загальнодержавній базі даних оперативних вакансій автоматично здійснюється підбір і подальша розсилка вакансій. Отримати інформацію про вакансії можливо також зателефонувавши з мобільного телефону на номер 730 та зі стаціонарного на номер 0-800-50-50-60. Консультанти-оператори поінформують про наявні вакансії, а також проконсультують з питань реєстрації та отримання у службі зайнятості соціальних послуг.

У поточному році мобільним сервісом «Пошук роботи» скористалось близько 900 тис. осіб, зокрема, 350 тис. громадян надсилали смс-запити, і їм розіслано 800 тис. смс-повідомлень з пропозиціями роботи, а 527 тис. осіб скористались голосовим сервісом, спілкування з клієнтами відбулось протягом 1,2 млн хвилин. Кожен користувач «Мобільного сервісу», в середньому, отримує від двох до чотирьох пропозицій підходящої роботи.

www.dcz.gov.ua

ПІДВИЩУЄМО КВАЛІФІКАЦІЮ!

Впродовж II кварталу 2010 року в Центрі підвищило кваліфікацію 1187 державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування. За Професійною програмою навчалося 110 осіб: спеціалісти архівного відділу райдержадміністрацій та відповідальні особи за архівну справу районних рад, районних рад у місті Чернівці, міських рад, Чернівецької міської ради та обласної державної адміністрації, завідувачі сектору контролю, начальники загального відділу апарату районних державних адміністрацій, виконкомів районних рад, спеціалісти відділів взаємодії з правоохоронними органами та оборонної роботи апарату і відділів з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи

навчання за професійною програмою для спеціалістів, які працюють на посаді державного службовця до 1 року.

Семінар «Інноваційна діяльність в Україні»

районних державних адміністрацій та облдержадміністрацій та облдержадміністрацій на посаді державного служ-

бовця до 1 року. За програмою постійно спілкування» провчилося 19 категорій Головного управ-

витуку обласної державної За програмою постійно ська та євроатлантична інте-

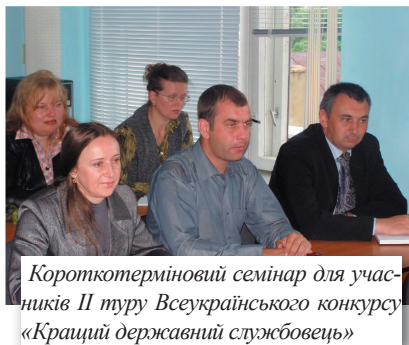
посадових осіб місцевого сарайонної ради. За програмою постійно діючого семінару «Інформаційно-аналітичне забезпечення місцевих органів влади (аналіз службової інформації)» провчилося 20 державних службовців V-VII категорій Державного архіву Чернівецької області.

За програмою постійно діючого семінару «Формування практичних навичок психологічної стійкості та впевненої поведінки посадовця» провчилося 15 державних службовців V-VII категорій апарату облдержадміністрації та 9 державних службовців V-VII категорій Головного фінансового управління облдержадміністрації.

За програмою постійно діючого семінару «Інноваційна діяльність в Україні» провчилися 36 посадових осіб Чернівецької міської ради.

За програмою постійно діючого семінару «Культура ділового мовлення» провчилося 30 державних службовців V-VII категорій Заставнівської районної державної адміністрації.

За програмою короткотермінового виїзного семінару провчилося 338 державних службовців, 550 осіб місцевого самоврядування, 10 державних службовців територіальних управлінь центральних органів державної виконавчої влади, 36 депутатів Шевченківської районної у місті Чернівці ради.

Короткотерміновий семінар для учасників II туру Всеукраїнського конкурсу «Кращий державний службовець»

ністрацій, спеціалісти райдер-

жадміністрації, які працюють бовця до 1 року. діючого семінару «Психологія державних службовців V-VII ління агропромислового роз-

адміністрації. діючого семінару «Європей-

грація України» провчилося 19 моврядування Шевченківської

СКЛАД КАБІNETУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР УКРАЇНИ - МИКОЛА АЗАРОВ

Народився 17 грудня 1947 року в м. Калуга, Росія.

1971 року закінчив Московський державний університет імені Михайла Ломоносова, за фахом - геолог-геофізик. Доктор геолого-мінералогічних

наук (1986 р.), професор (1991 р.), член-кореспондент Національної Академії наук України (1997 р.). Почесний професор Московського державного університету (2009 р.).

1971-1984 роки – працював на підприємствах вугільної галузі у Підмосков'ї.

1984-1995 роки – заступник директора, директор Українського державного науково-дослідного і проектно-конструкторського інституту гірничої геології, геомеханіки та маркшейдерської справи Міністерства вугільної промисловості України.

1994-1998 роки - народний депутат II скликання, голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, член Президії Верховної Ради України.

1996-2002 роки – голова Державної податкової адміністрації України, член Ради національної безпеки і оборони України.

Протягом 1995-1999 років був членом валютно-кредитної Ради Кабінету Міністрів України, Вищої економічної Ради при Президенті України, Координаційного комітету з боротьби із корупцією і організованою злочинністю при Президентові України, Координаційної ради з питань політики фінансового сектору, Національної ради з узгодження діяльності загально-

державних і регіональних органів та місцевого самоврядування, Міжвідомчої комісії з питань регулювання ринку продовольства, цін і доходів сільськогосподарських товаровиробників тощо.

З листопада 2002 року до лютого 2005 року – Перший віце-прем'єр-міністр України, Міністр фінансів України, з кінця 2004 року виконував обов'язки Прем'єр-міністра України.

З травня 2006 року - народний депутат України V скликання. Голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету.

З серпня 2006 до грудня 2007 року - Перший віце-прем'єр-міністр України, Міністр фінансів України.

2007-2010 роки - народний депутат, Голова Комітету Верховної Ради з питань фінансів і банківської діяльності.

11 березня 2010 року призначений Прем'єр-міністром України.

Державний службовець I рангу, Головний державний радник Податкової служби.

Кавалер орденів «За заслуги» I, II і III ступенів, ордена «Ярослава Мудрого» V ступеня, Ордена Дружби Російської Федерації, лауреат Державної премії України, почесний працівник податкової служби, заслужений економіст України.

Автор і співавтор понад 112 наукових праць і книг. Одружений. Має сина.

Захоплення: живопис та книги.

ПЕРШИЙ ВІЦЕ-ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР УКРАЇНИ - АНДРІЙ КЛЮЄВ

Народився 12 серпня 1964 року у м. Донецьк. У 1986 році з відзнакою закінчив гірничий факультет Донецького політехнічного інституту. 1989 року отримав ступінь кандидата технічних наук. Автор 18-ти науково-технічних винаходів у вугільній галузі. Його авторські патенти успішно реалізовані протягом 1990-го-1994 років.

Трудову діяльність розпочав у 1983 році - підземним гірничим робітником шахти ім. Засядька.

З серпня до грудня 1986 року - заступник начальника шахтного транспорту шахти "Білоріченська" ВО "Ворошиловградвугілля".

З 1994 року - заступник голови Донецької обласної ради.

З листопада 1995 року по квітень 1996 року - заступник голови Донецької облдержадміністрації.

З 1996 року - перший заступник Донецького міського голови. З 1998 року - заступ-

ник Голови Донецької облдержадміністрації з питань політико-правової роботи.

1996-2002 р.р. – депутат Донецької міської ради.

З квітня 2002 до травня 2006 року – народний депутат України.

2003- 2004 р.р. – Віце-прем'єр-міністр України. У квітні 2006 року обраний народним депутатом України від Партії регіонів.

З серпня 2006 року – Віце-прем'єр-міністр.

З березня 2000 року очолює Федерацію боксу в Донецькій області.

Володіє англійською мовою. Дружина Клюєва - Жанна Вікторівна – за спеціальністю економіст. У подружжя Клюєвих троє синів: Богдан (1985 р. н.), Кирило (1995 р. н.), Сергій (2003 р. н.).

під час наради у Чернівцях

ВІЦЕ-ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР УКРАЇНИ З ПИТАНЬ СВРО-2012 - БОРИС КОЛЕСНИКОВ

Народився 25 жовтня 1962 року в Маріуполі.

Закінчив торговий технікум та Донецьку державну академію управління, за фахом — мене-

джер виробничої сфери.

З 1980 року працював на підприємствах торгівлі.

З 1991 р. — директор фірми «Юг»; голова ради директорів, голова правління ЗАТ «Виробниче об'єднання «Київ-Конті».

1999-2001 року — заступник голови Донецької обласної ради.

2001-2006 рр. — голова Донецької обласної ради. Депутат Верховної Ради V, VI скликань

ВИЩЕ-ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР УКРАЇНИ З СИЛОВИХ ПИТАНЬ - ВОЛОДИМИР СІВКОВИЧ

Народився 17 вересня 1960 року в селі Гостра Могила Ставищенського району Київської області.

З 1977 по 1982 рік навчався в Київському військово-інженерно-

му училищі зв'язку.

У 2000 році закінчив Київський національний економічний університет, спеціальність.

У 2005 році закінчив Київський Університет Права НАН України.

Народний депутат України 4, 5, 6 скликань.

ВИЩЕ-ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР УКРАЇНИ З ПИТАНЬ АПК - ВІКТОР СЛАУТА

Народився 2 січня 1952 року в селі Закітне Донецької області. Закінчив Харківський сільсько-господарський інститут. Кандидат економічних наук. Працював агрономом, головним агрономом,

заступником голови агропромислового комітету Донецької області, заступником голови Донецької облдержадміністрації, генеральним директором ВО «Елеваторзернопром». У 2004 році — Міністр аграрної політики України. У 2007 році — Віце-прем'єр-міністр.

Депутат Верховної Ради IV, V, VI скликань.

ВИЩЕ-ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ЕКОНОМІКИ - СЕРГІЙ ТІГІШКО

Народився 13 лютого 1960 року в селі Драгонешти (Республіка Молдова). Закінчив Дніпропетровський металургійний інститут. Кандидат економічних наук. Був заступником голови правління

банку «Дніпро», головою правління «Приватбанку». З

1997 року — Віце-прем'єр з питань економіки. З 1999 — Міністр економіки. З 2002 до 2004 року — голова Національного банку, 2005—2007 — голова правління фінансово-промислової групи ТАС. З 2007 р. — голова правління ВАТ «Сведбанк».

ВИЩЕ-ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР УКРАЇНИ З ПИТАНЬ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ - ВІКТОР ТИХОНОВ

Народився 5 березня 1949 року в селі Щотове Антрацитівського району Ворошиловградської області у шахтарській родині. Закінчив Ворошиловградський машинобудівний інститут, Луганський інститут внутрішніх справ. Кандидат юридичних

доктор Східноукраїнського Національного університету імені В. Даля, академік Української муніципальної академії, дійсний член (академік) Інженерної академії України, член-кореспондент Міжнародної інженерної академії, дійсний член (академік) Міжнародної академії інформації.

1995–1998 роки – перший заступник голови Луганської обласної державної адміністрації; 1998–2006 роки – голова Луганської обласної ради;

Народний депутат України 5 та 6-ого скликання.

наук, доцент, доктор філософії, почесний професор Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е.О. Дідоренка, почесний

**МІНІСТР
РЕГІОНАЛЬНОГО
РОЗВИТКУ ТА
БУДІВНИЦТВА -
ВОЛОДИМИР
ЯЦУБА**

**МІНІСТР
ЮСТИЦІЇ -
ОЛЕКСАНДР
ЛАВРИНОВИЧ**

**МІНІСТР
ОСВІТИ ТА
НАУКИ -
ДМИТРО
ТАБАЧНИК**

**МІНІСТР
АГРАРНОЇ
ПОЛІТИКИ -
МИКОЛА
ПРИСЯЖНЮК**

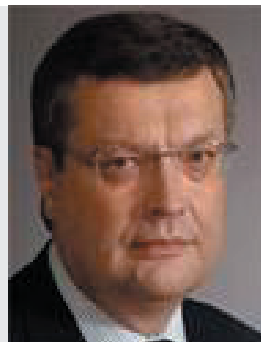
**МІНІСТР
СІМ'Ї, МОЛОДІ
ТА СПОРТУ -
РАВІЛЬ
САФІУЛЛІН**

**МІНІСТР
З ПИТАНЬ ПАЛИВА
І ЕНЕРГЕТИКИ -
ЮРІЙ
БОЙКО**

**МІНІСТР
ОБОРОНИ -
МИХАЙЛО
ЄЖЕЛЬ**

**МІНІСТР
ЗАКОРДОННИХ
СПРАВ -
КОСТЯНТИН
ГРИЩЕНКО**

**МІНІСТР
ПРОМИСЛОВОЇ
ПОЛІТИКИ -
ДМИТРО
КОЛЕСНИКОВ**

**МІНІСТР
КУЛЬТУРИ ТА
ТУРИЗМУ -
МИХАЙЛО
КУЛИНЯК**

**МІНІСТР
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я -
ЗІНОВІЙ
МИТНИК**

**МІНІСТР
ПРАЦІ ТА
СОЦІАЛЬНОЇ
ПОЛІТИКИ -
ВАСИЛЬ
НАДРАГА**

**МІНІСТР
ТРАНСПОРТУ ТА
ЗВ'ЯЗКУ -
КОСТЯНТИН
ЄФИМЕНКО**

**МІНІСТР
ВУГІЛЬНОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ -
ЮРІЙ
ЯЩЕНКО**

**МІНІСТР
З НАДЗВИЧАЙНИХ
СИТУАЦІЙ -
НЕСТОР
ШУФРИЧ**

**МІНІСТР
ЕКОНОМІКИ -
ВАСИЛЬ
ЦУШКО**

**МІНІСТР
РІНУТРИШНІХ
СПРАВ -
АНАТОЛІЙ
МОГИЛЬОВ**

**МІНІСТР
ФІНАНСІВ -
ФЕДІР
ЯРОШЕНКО**

**МІНІСТР
КАБІНЕТУ
МІНІСТРІВ -
АНАТОЛІЙ
ТОЛСТОУХОВ**

**МІНІСТР
ОХОРОНИ НА-
ВКОЛИШНЬОГО
ПРИРОДНОГО СЕ-
РЕДОВИЩА -
МИКОЛА
ЗЛОЧЕВСЬКИЙ**